

Tribuna Școlii

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățămîntului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățămînt, Știință și Cultură

ANUL XIII (XXXIV) Nr. 250 (1 336)
Simbătă 16 aprilie 1933

8 pagini — 2,50 lei

UMĂR LA UMĂR SUB FLAMURA PARTIDULUI

La recenta ședință comună a consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană, s-a relevat cu pregnanță faptul — atestat de întreaga realitate socialistă — că în țara noastră, oamenii muncii de naționalitate maghiară, germană și de alte naționalități trăiesc în condițiile deplinei egalități a tuturor cetățenilor țării, având garantate drepturile de a participa, cu întreaga lor energie creatoare, la elaborarea și îndeplinirea politicii interne și externe a partidului și statului, la îndeplinirea măreței opere de construire a socialismului și comunismului pe pământul României.

În Cuvîntarea rostită la ședința comună a consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, a evidențiat faptul că „socialismul a asigurat și asigură manifestarea deplină a personalității umane a fiecărui cetățean, îndeplinind în viață adevărata egalitate a tuturor oamenilor muncii, în toate domeniile de activitate”.

Analizînd cu profunzime și cu o deosebită contribuție creatoare cadrul în care naționalitățile conlocuitoare din România se bucură de deplină egalitate în drepturi, ca toți fiii patriei noastre socialiste — între care: dreptul la muncă și la retribuție egală la muncă egală; dreptul la învățătură și gratuitatea învățămîntului; desfășurarea unei intense activități culturale-artistice de formare a conștiinței socialiste a întregului popor; realizarea unui cadru nou, democratic, de participare a maselor la conducerea tuturor sectoarelor de activitate, odată cu dezvoltarea largă a democrației muncitorești revoluționare — secretarul general al partidului s-a referit pe larg la dreptul la învățătură și gratuitatea învățămîntului.

În țara noastră nu există sector de activitate în care să nu fie prezenți în condiții de deplină egalitate prin participarea la întreaga viață politică și socială și oamenii muncii din rîndul naționalităților conlocuitoare.

Studiind cu atenție Cuvîntarea secretarului general al partidului — document programatic pentru dezvoltarea muncii educative din unitățile de învățămînt din țara noastră — cadrele didactice din toate școlile de toate gradele au înalta îndatorire de a participa, cu metodele și mijloacele specifice învățămîntului, la desfășurarea unei munci intense, de educare patriotică a tuturor elevilor și studenților. Să depunem întregul nostru efort pentru cultivarea și dezvoltarea la copii și tineret, așa cum a arătat secretarul general al partidului, a sentimentelor patriotice și a spiritului solidarității și frăției, al prieteniei, nu numai a oamenilor muncii din patria noastră, dar a prieteniei, solidarității și colaborării cu oamenii muncii, cu popoarele din țările socialiste, și, în primul rînd, cu vecinii noștri, cu toate popoarele care luptă pentru independență și pentru dezvoltare economică socială proprie, cu toți cei ce luptă pentru progres social.

Cu bucuria și cu mindria pentru faptul că roadele politicii adine umaniste a partidului nostru se văd și în planul conștiinței cetățenilor, care, indiferent de limba maternă, înțeleg să muncească înfrățiți, să trăiască împreună bucuriile vieții, cunoscînd bine că unitatea în jurul partidului este temelie implinirilor noastre, să acționăm cu hotărîre — umăr la umăr sub flamura partidului — îndiferenți de naționalitate, pentru educarea tinerelor generații, viitorul de aur al națiunii noastre socialiste.

TRIBUNA ȘCOLII

PENTRU NAȚIONALITĂȚILE CONLOCUITOARE DIN ROMÂNIA

Acces neîngrădit la știință și învățămînt

● În țara noastră, din cele 29 244 unități școlare existente, 3 517 funcționează în limba de predare a naționalităților conlocuitoare, în care sînt cuprinși aproape 350 000 de elevi.

● În limba de predare maghiară funcționează în anul școlar 1982—1983: în învățămîntul preșcolar — 1 074 unități și secții, cu 56 510 copii și 2 167 cadre didactice; în învățămîntul primar și gimnazial — 1 307 unități și secții, cu 183 154 elevi și 9 572 cadre didactice; în învățămîntul liceal — 373 unități și secții cu 47 620 elevi și 1 637 cadre didactice; în învățămîntul profesional — 5 unități și secții cu 556 elevi.

● În limba de predare germană funcționează: în învățămîntul preșcolar — 279 unități și secții, cu 12 543 copii și 431 cadre didactice; în învățămîntul primar și gimnazial — 324 unități și secții, cu 30 454 elevi și 1 567 cadre didactice; în învățămîntul liceal — 65 unități și secții, cu 6 444 elevi și 199 cadre didactice.

● Studenții proveniți din rîndul naționalităților conlocuitoare se ridică la 12 733 din totalul de 173 941 citi se pregătesc astăzi în România. Dintre aceștia, 8 900 studenți sînt de naționalitate maghiară, iar 2 095 sînt de naționalitate germană.

● În anul școlar 1981—1982 s-au editat 838 titluri de manuale școlare, din care 188 în limbile naționalităților conlocuitoare.

Largi posibilități de cultură și educație

● În limbile naționalităților conlocuitoare apar 53 de publicații, cu un tiraj total anual de 133 426 538 exemplare. Pentru cititorii de limbă maghiară apare un număr de 33 publicații, într-un tiraj anual total de aproape 85 milioane exemplare, iar pentru cei de limbă germană — 7 publicații, într-un tiraj anual total de peste 19 milioane exemplare.

● În țara noastră funcționează 14 teatre și secții de teatru în limbile naționalităților conlocuitoare, care susțin anual 3 272 spectacole, vizionate de peste 1 100 000 spectatori. Dintre acestea, în limba maghiară funcționează 10 teatre, care în anul 1982 au prezentat aproape 2 500 spectacole, vizionate de 954 607 spectatori, iar în limba germană funcționează 3 teatre, care anul trecut au prezentat 471 spectacole, vizionate de 125 440 spectatori.

● Anual, în România se editează 293 de titluri de cărți, cu un tiraj de 2 263 000 exemplare în limbile naționalităților conlocuitoare.

● Numărul orelor-program realizate anul trecut în limba maghiară, la emisiunile de radio și televiziune, a fost de 2 528, iar în limba germană — de 781.

● La ultima ediție a Festivalului național „Cîntarea României” au participat 9 157 formații artistice ale naționalităților conlocuitoare, cuprinzînd 232 686 membri.

Tineretul școlar — primăvara vieții noastre — cu hărnicie și cu entuziasmul caracteristic vârstei dă o mîină de ajutor... primăverii! Elevii s-au angajat, în toate localitățile țării, în acțiuni colective de amenajare și cultivare a terenurilor ce le sînt încredințate, atît în cadrul practicii agricole, cît și al unor lucrări de muncă patriotică.

La începutul acestei luni, în toate unitățile de învățămînt, cadrele didactice, elevii și studenții au luat cunoștință de măsurile care au fost elaborate prin decrete ale Consiliului de Stat menite să stimuleze creșterea producției în toate ramurile și subramurile agriculturii; în spiritul acestor măsuri, cadrele didactice, elevii și studenții își intensifică propriile lor eforturi pentru a participa cu eficiență economică, dar și cu investiție educativă cît mai sporită, la toate lucrările ce le pot efectua corespunzător diferitelor etape de muncă în agricultură.

În fotografie, un grup de elevi participă la pregătirea terenului pentru culturt legumicole de sezon, avînd în program realizarea de culturi duble și, eventual, chiar și obținerea unei a treia culturi.

Pasiune și dăruire

Pasiunea și dăruirea în muncă, probitatea profesională și răspunderea comunistă, căldura sufletească și simțul de dreptate constituie elemente definitorii ale vocației pedagogice. Asemenea trăsături ale educatorilor am reținut din cuvîntul tovarășului Ion Teoreanu, ministrul educației și învățămîntului, rostit la recenta instruire care a avut loc cu inspectorii școlari generali și inspectorii școlari generali adjuncți din întreaga țară. Ele constituie cele mai importante variabile care influențează rezultatele procesului instructiv-educativ, determină creșterea randamentului școlar. Dascălul devotat nobilei profesii de educator nu-și concep și nu-și desfășoară activitatea în așa-zisul spirit funcționăresc. Activitatea lui nu se încheie odată cu orele de curs. Gîndurile lui nu se pot termina odată cu sfîrșitul lecțiilor și consultațiilor sau meditațiilor Dimpotrivă, ele continuă dincolo de sala de clasă.

Prezența sa activă în mijlocul elevilor, în activitățile extradidactice și extrașcolare, colaborarea strînsă și permanentă cu familia în toate formele recomandate de pedagogie și, în primul rînd, vizite la domiciliile elevilor săi — nu printr-un simplu și scurt telefon — oferă largi posibilități pentru: o cunoaștere cît mai deplină a personalității elevilor. În multe unități de învățămînt educatoarele, învățătorii, profesorii utilizează o largă gamă de metode pentru cunoașterea particularităților psiho-fizice individuale ale copiilor și elevilor, un adevărat punct de ple-

care în stabilirea strategiilor educaționale.

Cu prilejul acțiunilor de îndrumare și control, al discuțiilor angajate cu cadrele didactice, am observat că numeroase informații în acest sens se dobîndesc prin studierea produselor activității practice a copiilor. Desenele prezentate de preșcolari pe teme ca: „Familia mea”, compunerile elevilor pe teme ca: „O întîmplare din vacanță”, „O bucurie deosebită” sau, de ce nu? „O întîmplare neplăcută”, „Eu, peste 20 de ani”. În corespondența cu părinții elevilor interni și vizitarea lor în vacanță, prin participarea alături de elevi la acțiunile de muncă patriotică, la competiții sportive, la concursuri se pot, de asemenea, face observații deosebite de utile.

Obișnuiesc adeseori să răsfoiesc caietele elevilor, adevărată oglindă a muncii omului de la catedră. În anul școlar trecut am intîlnit la Școala nr. 7 din Alba Iulia o învățătoare la clasa a IV-a, Elisabeta Drăghici, plină de afecțiune și foarte apropiată de toți copiii, care corecta toate temele efectuate de elevi în clasă sau acasă. Un volum impresionant de muncă, dar care merită efortul. Din clasa a V-a, nivelul de pregătire și conduita elevilor respectivi n-au înregistrat o scădere așa cum se întîmplă de obicei, ci au crescut, ceea ce reprezintă cea mai elocventă dovadă a temeiniciei cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor cu care absolvenții clasei a IV-a s-au integrat în clasa a V-a, cea mai frumoasă răsplătă pentru grija părintească a învățătoarei.

Impresionantă este și pasiunea cu care muncește învățătoarea Cornelia Jurcă de la Școala nr. 2 din Alba Iulia, care a asigurat un înalt nivel de pregătire mai multor generații de elevi. La absolvirea clasei a IV-a fiecare elev primește un album care cuprinde fotografiile făcute cu prilejul unor importante evenimente din viața clasei: momentul primirii în clasa I, primirea în rîndul organizației pionierilor, vizitele și excursiile la monumente istorice și la locuri istorice, la monumente ale naturii, serbări de sfîrșit de an și momentul absolvirii. O amintire cu valoare de simbol, cu multiple valențe educative, o experiență pedagogică pozitivă cu valoare de generalizare.

Prof. ing. LUCIA BOGDAN
inspector școlar general adjunct
al județului Alba

În acest număr:

● Orientarea școlară și profesională în județul Mehedinți, in pag. 3.

● Învățămîntul primar în județul Neamț, in pag. 4.

● Gimnaziul și liceul în județul Timiș, in pag. 5.

● Preșcolarii în județul Satu Mare, in pag. 6.

ORIENTAREA ȘCOLARĂ ȘI PROFESIONALĂ ÎN JUDEȚUL MEHEDINȚII

Doi atribute cu ample dimensiuni și semnificații conferă școlii românești de astăzi și tuturor celor ce o slujesc o importanță socială deosebită: aceea de a fi factor de cultură și civilizație și loc de pregătire a forței de muncă. Într-un cuvânt, de a forma muncitorul și specialistul cu o solidă cultură generală și pregătire profesională, apt să se integreze rapid și cu randament maxim în producție, acolo unde este nevoie de profesia, de mintea și de brațele sale. Oferind tuturor tinerilor posibilități largi și șanse egale de împlinire și dezvoltare, școala, fiecare cadru didactic, întreaga societate sînt, în același timp, responsabili de pregătirea și de formarea fiecăruia. Opțiunea școlară și profesională, drumul pe care și-l alege tânărul în viață nu mai sînt în societatea noastră decizii strict personale, ci acte de responsabilitate socială în care sînt implicate deopotrivă școala, familia, uzina, fabrica sau cooperativa agricolă de producție.

Avînd ca principală funcție socială pregătirea forței de muncă, unul din obiectivele învățămîntului nostru este desfășurarea unei permanente munci de orientare școlară și profesională bazată pe criterii științifice. Ea trebuie considerată ca o importanță acțiune pedagogică-educativă complexă și de durată, care are ca scop fundamental îndrumarea elevilor și a familiilor din care provin pentru alegerea meseriei, în conformitate cu necesarul forței de muncă pe plan național și local, ținînd seama de inclinațiile și aptitudinile fiecărui elev.

Ne referim în această pagină la experiența pe care o are în orientarea școlară și profesională județul Mehedinți. Spun județul pentru că, începînd cu organele locale de partid și de stat și pînă la întreprinderi de nivel național, județean, local, licee sau școli din orașe sau comune, învățători, profesori, diriginți, maiștri-instructori, părinți, toți colaborează, prin forme și metode diverse, pentru a pregăti temeinic viitoarea forță de muncă a județului, pentru a găsi fiecărui tânăr drumul potrivit în viață.

Opțiunea profesională — act de înaltă responsabilitate socială

În consens cu orientările majore stabilite de Congresul al XII-lea al P.C.R., de Conferința Națională a P.C.R. din 16—18 decembrie 1982 privind dezvoltarea economico-socială a patriei, în cincinalul 1981—1983, județul Mehedinți se înscrie pe traiectoria dezvoltării ascendențe a economiei prin dezvoltarea și modernizarea unităților economice existente, prin darea în folosință a numeroase obiective industriale, realizate în cadrul unui volum de investiții de 37 miliarde lei.

Astfel, noile obiective industriale ce vor intra în funcțiune în acest cincinal: Combinatul chimic „Drobeta”, întreprinderea minieră, întreprinderea de anvelope, Laminorul de profile mici, Sistemul hidroenergetic și de navigație „Porțile de Fier II”, Filatura și țesătoria Drobeta-Turnu Severin, întreprinderea de tricotaj Vinju Mare, Fabrica de boghiuri, vor schimba harta economică a județului, necesitînd pregătirea unui număr de 25 119 muncitori calificați, din care 9 200 pentru anul 1983.

Dispunînd de condiții pedoclimatice favorabile, agricultura cunoaște în județul Mehedinți o puternică dezvoltare asigurînd, pînă la finele cincinalului, o producție agricolă totală de 616,1 mii tone cereale.

În vederea asigurării necesarului de personal muncitor pentru economia județului se remarcă o orientare bună a majorității unităților pentru pregătirea forței de muncă prin intermediul liceelor de specialitate și a școlilor profesionale, forme ce asigură o pregătire temeinică a muncitorilor din punct de vedere teoretic și practic, contribuind la o integrare rapidă în procesul de producție.

Analizînd necesarul de muncitori calificați pe principalele meserii, o pondere însemnată o dețin meseriile din industria extractivă, metalurgică, construcțiilor de mașini, din agricultură.

Amplasarea pe teritoriul județului nostru a obiectivelor noi menționate, precum și dezvoltarea și extinderea unităților economice existente, au determinat ca pe lîngă profilele cu meseriile de tradiție existente în economia județului să apară noi profile cu meserii noi: profilul metalurgie cu meseria de laminorist, profilul chimie cu meseria de operator chimie anorganică, profilul mine, petrol, geologie cu meseria de miner, profilul mecanică cu meseria nouă ca: forjor tratamentist, turnător etc.

Rețeaua liceală și profesională existentă a fost adaptată noilor cerințe de dezvoltare economică a județului prin apariția de meserii noi în profilele existente cum sînt: profil mecanic cu meseriile forjor-tratamentist, turnător, modelier, electromecanic mină, profilul electrotehnică cu meseria electrician mină, profilul metalurgie cu meseria ca otelur, laminorist, profilul construcții cu meseria ca dulgher, zidar, mozaicar, betonist etc.

Pregătirea forței de muncă — în contextul noulor exigențe impuse de realizarea obiectivelor grandioase ale țării în ansamblu și în particular ale județului Mehedinți — devine o activitate complexă, de mare anvergură, ce necesită eforturi susținute atât din partea cadrelor didactice, cât și din partea întreprinderilor, beneficiare directe ale forței de muncă.

Obiectivele și sarcinile ce revin învățămîntului azi sînt și obiective ale orientării școlare și profesionale. Necesitatea acestora (concepută ca proces de pregătire și îndrumare a elevilor spre școală și profesie) izvorăște din funcția socială a școlii: pregătirea forței de muncă necesară dezvoltării economico-sociale a județului și a țării.

Dintre obiectivele pe care Inspectoratul școlar al județului Mehedinți și le-a propus, amintim pe cele care vizează: realizarea unei concordanțe între comanda socială, reflectată în planurile de școlarizare în treapta I și a II-a curs de zi și a școlilor profesionale, și aspirațiile și posibilitățile elevilor; orientarea elevilor spre meseriile prioritare județului: minerii, metalurgie, chimie, construcții de mașini, agricultură; desfășurarea unei activități educative intense în rîndul părinților, care, încă în multe cazuri, rămîn cei ce influențează opțiunea elevilor; asigurarea unei colaborări strînse între școală și unitățile economice din județ.

Acțiunile întreprinse de Inspectoratul școlar prin Casa personalului didactic au fost subordonate acestor scopuri și au determinat acțiuni conjugate din partea tuturor factorilor educaționali: școala, organizația de pionieri, organizația U.T.C., familia, întreprinderea etc. activitatea de orientare școlară și profesională fiind începută încă din ciclul preșcolar și continuată în cel primar, gimnazial și liceal. Accentul a fost pus cu prioritate la clasele terminale ale unui ciclu școlar, cînd elevul este în situația de a alege una din posibilitățile pe care școala le oferă, moment opțional constituindu-se ca un act de mare răspundere, cu o motivație superioară, puternică, rezultatul unei cunoașteri științifice și nu întâmplătoare.

Pe lîngă informării școlare și profesionale arual sînt puse la dispoziția cadrelor didactice (și prin intermediul acestora la dispoziția părinților și elevilor) informații necesare cu privire la: perspectivele de dezvoltare economică-socială a județului; necesarul de forță de muncă al județului; rețeaua liceală și profesională; cerințele noulor meserii și ale celor cu tradiție în dezvoltarea județului;

graficul desfășurării înscrierii în treapta I și a concursului în treapta a II-a etc.

Pe lîngă metoda se desășoară trimestrial, conform graficului cuprins în programul de activitate, întâlniri, mese rotunde, dezbateri cu profesorii diriginți, responsabilii comisiilor de orientare școlară și profesională din școli, părinți, elevi, întâlniri la care participă specialiști, ingineri, maiștri, muncitori, profesori, părinți, elevi.

Ținînd cont de faptul că un domeniu prioritar pentru economia județului îl constituie mineritul, au fost inițiate școli cu treapta I de liceu în comunele în care există exploatarea minieră, elevii avînd posibilitatea continuării studiilor în profilul minier la liceele industriale din județ.

Începînd din acest an școlar funcționează în mediul rural școli cu treapta I de liceu în profilul agricol. În acest sens am urmărit stabilizarea elevilor și orientarea celor din zonele apropiate către aceste școli în condițiile în care: procesul instructiv-educativ este facilitat de o bază materială corespunzătoare oferită de C.A.P.-urile și S.M.A.-urile din zonele respective; efectuarea practicii la viitoarele locuri de muncă favorizează integrarea mai rapidă a absolvenților; se evită efectuarea unor cheltuieli inutile, cu cămin, cantină etc.; noul sistem de retribuiri în agricultură favorizează orientarea elevilor spre meserii din acest domeniu.

Pentru evitarea supraaglomerării unor licee la examenul de treapta I și a nerealizării planului de școlarizare de către unele licee, inspectoratul școlar împreună cu Casa personalului didactic întreprinde o acțiune de preinscriere a elevilor din clasa a VIII-a, care cuprinde două etape: în prima etapă se desășoară acțiuni intensive de informare, cunoaștere a elevilor, vizite în întreprinderi, excursii de orientare școlară și profesională, concursuri interclase și interșcoli; etapa a doua se finalizează prin depunerea fișelor de preinscriere la liceele din județ.

Avînd în vedere că nu poți orienta fără să cunoști pe cine orientezi, o atenție deosebită a fost acordată cunoașterii elevilor, ca o acțiune a întregului colectiv de cadre didactice ce preda la clasa respectivă, eficiența acestei acțiuni finalizîndu-se într-o opțiune justă și în integrarea socio-profesională a acestora.

Prof. IANCU BUNOIU
inspector școlar general
al județului Mehedinți

Repere de activitate eficientă

La aspectele oarecum globale, de principiu, prezentate de Inspectoratul școlar general se adaugă numeroase și variate acțiuni, preocupări interesante ale școlii, întreprinderilor, părinților sau organizațiilor de copii și tineret care, toate, concurează la realizarea unei bune orientări școlare și profesionale. As sublinia, de la început, rolul deosebit al Casei personalului didactic care, prin rigoarea științifică, metodică și metodologică cu care și-a conceput munca de orientare școlară și profesională, prin bogăția de forme și metode oferă școlilor, cadrelor didactice repere sigure, surse de inspirație, documentație bogată. O mină de profesori entuziaști (Constantin Nerrea — director, Carmen Bulza, Marcela Brătianu și Silvia Isari), ce răspund de acest domeniu, au creat aici un adevărat centru de orientare școlară și profesională solicitat zilnic de numeroși profesori. Două incaperi te edifică, prin ceea ce cuprind, asupra peisajului economic al județului, cel prezent și cel viitor, cu meseriile tradiționale și cele noi. Există o hartă economică, rețeaua liceală și profesională, grafice, expoziții cu produse din întreprinderile județului. S-au amenajat o sală de examen psihologic colectiv dotată cu mobilier corespunzător și instrumente de lucru, expoziția „Vă prezentăm meseria sau liceul” permanent actualizată, o bibliotecă de specialitate bogată. La acestea se adaugă sesiuni de referate și comunicări pe tema respectivă, îndrumătoare de orientare școlară și profesională, numeroase buletine informative elaborate de această instituție, recentele cercetări „Integrarea socio-profesională a absolvenților de liceu” și „Interesele profesionale ale elevilor claselor terminale”, acțiuni organizate în școli, concursuri „Cine știe câștigă”.

Credit deplin „diagnosticului” școlii

Aș dori să scriu cu majuscule una din concluziile la care au ajuns majoritatea profesorilor cu care am stat de vorbă cu privire la eficiența muncii de orientare școlară și profesională: școala, profesorul — spuneau ei — au devenit factorii cei mai competenți în orientarea și stabilirea opțiunii școlare și profesionale, școala, profesorul reprezintă pentru părinți consilierii cei mai avizați, a căror cuvînt și sînt este respectat și urmat pentru că, așa cum s-a convins, majoritatea părinților, „diagnosticul” pus de aceștia se bazează pe cunoaștere, însumează experiență pedagogică, criterii științifice de apreciere.

Creditul acesta a fost dobîndit prin responsabilitatea cu care profesorii privesc pregătirea forței de muncă a județului în care trăiesc și muncesc prin strădania, efortul depus pentru cunoașterea disponibilităților intelectuale și fizice reale ale fiecărui elev și, mai ales, prin calitatea muncii lor la catedră, printr-o permanentă pregătire și perfecționare profesională.

Pentru profesorul Dumitru Arvas de la Școala nr. 2 din

Drobeta Turnu-Severin, diriginte la clasa a VIII-a A, cunoașterea elevilor în vederea unei juste orientări școlare și profesionale a început cu doi ani în urmă. Asistențele la orele colegilor și consultările cu aceștia asupra problemelor pe care le ridică fiecare elev, întâlniri cu elevi, profesori și părinți, teste, fișe de orientare, preocupare deosebită față de cei mai slabi la învățătură sau de cei cu fluctuații opționale, în vederea evitării eșecurilor, a înlăturării trambulinelor, a deciziilor ad-hoc, sînt doar câteva modalități. În plus, se documentează personal în fiecare întreprindere asupra profilului, conținutului, importanței meseriilor, spre a-i putea îndruma pe elevi în cunoștință de cauză.

Gheorghe Birneanu, diriginte la clasa a VIII-a C din aceeași școală care folosește în cunoașterea elevilor săi aceeași procedee, îmi spune că se străduiește să obțină prin ceea ce face o concordanță între decizia părinților, a elevului și cea a școlii. Cu toate că din ce în ce mai mulți părinți s-au convins, cum spuneam, de competența orientării școlii, mai sînt dintre cei care se cramponează de cite o meserie fără ca aceasta să concorde nici cu dorința, nici cu posibilitățile copiilor lor. Dacă în cazul elevului, este mai ușor să-l demonstrezi că greșește și să-l determini să-și schimbe opțiunea, la unii părinți rezistența durează uneori pînă cînd sînt greșeala pe propria piele. Citeva exemple de acest fel, dar, mai ales, convingerea părinților prin alte argumente, au condus ca anul acesta, în fazele de preorientare, să constate cu satisfacție o concordanță a opțiunilor.

Interesantă experiență de cunoaștere prealabilă a elevilor o are și Liceul industrial din Strehaia, Șerban I. Popescu, unul dintre directorii cei mai plini de energie, de spirit de inițiativă pe care i-am cunoscut, spunea că, încă din luna martie, echipe de profesori vizitează școlile județului, asistă la ore, organizează cursuri de pregătire pentru elevi, expoziții mobile de prezentare a liceului. Au cerut elevilor să facă cereri de înscriere (ele însele însemnînd, în funcție de limbajul folosit, de ortografie, de capacitatea de a motiva o dorință, un prim criteriu de triere). Acum liceul are încheiată — în urma unei severe preselecții — orientarea la prima treaptă. Așa se explică și faptul că cei aproape 60 la sută dintre absolvenții care lucrează acum în producție, dau rezultate deosebite.

Hotărîtoare, calitatea profesională și morală

„Ca să poți îndemna și determina pe elev și pe părinte să aleagă judicios o profesie, se cere ca cel ce o face, mă refer la profesor, să fie el însuși un om de mare probitate și rigoare profesională, cu ținută morală, care să-și iubească și să-și respecte profesia. Pentrucă, prin fiecare obiect, prin ținuta fiecărei lecții putem determina nu numai o temeinică pregătire a elevilor, dar și autocunoașterea lor, alegerea unei profesii sau alta”. Este o frumoasă pledoarie pentru calitatea pedagogului, pentru calitatea pregătirii elevului, a viitorului muncitor pe care a făcut-o în cuvîntul său, profesorul Dumitru Crai de la Școala din Strehaia. Fiind profesor de fizico-matematică găsește la lecții multe momente care-i permit să prezinte elevilor profilul unor meserii. Lecții de calitate, elevi bine pregătiți la toate școlile, sînt — consideră profesorul — factori hotărîtori în evitarea multor situații învite anul trecut școlar la înscrierea în treapta I cînd, școlii sătești cu clase a IX-a sau licee cu profile încă deficitare, au fost nevoiți să primească (prin redistribuire) elevi mai slab pregătiți.

Demne de consemnat, din multitudinea de activități care concurează la alegerea profesiei sînt, cum sublinia profesorul Constantin Bălățeanu, de la Școala din Strehaia, vizitele elevilor în întreprinderi și, mai ales, prezența întreprinderilor în școli, fie printr-o convingătoare propagandă vizuală, fie prin întâlniri cu muncitori și specialiști. Aceștia din urmă sînt, de multe ori, spunea profesorul Bălățeanu care, de ani de zile le inițiază, hotărîtoare în alegerea profesiei prin puterea exemplului, a calității morale și profesionale a celor ce vin din mine, uzine, fabrici sau ogoare.

„Noroc bun” viitorilor mineri

Am întîlnit la Inspectoratul școlar un om care, de la vîrsta de 17 ani a lucrat în mină, la Lupeni, ca miner, apoi ca tehnician, apoi ca maistru. Acum Nicolae Oarfă este inginer cu peste 40 de ani vechime în mină. Vorbeste despre profesia și experiența sa cu entuziasmul primei tinereți, ca despre bunul său cel mai de preț. Venise aici însoțit de Constantin Doinea, inspector de învățămînt din cadrul Întreprinderii Miniere Mehedinți pentru a pleda — cu ce patos — pentru înființarea, în afara unor clase a IX-a existente pe lîngă unele licee industriale din județ, a unui liceu „al nostru”. „Ca să vină copiii la noi, spunea el, trebuie să avem școala noastră, să-l creștem noi, așa cum știm numai noi, minerii, și cum avem nevoie”. Îl asult vorbindu-mi despre dezvoltarea mare pe care a luat-o și o va lua industria carboniferă în județ: au început în 1981, cu 200 mineri, iar acum sînt 1 500 de salariați. Mulți provin din județ, dar au trebuit să aducă buze de muncă și din alte bazine carbonifere. Le-au dat apartamente (400), le-au creat condiții optime de viață. În județ se deschid noi cariere, în 1987 vor avea nevoie de peste 10 000 de mineri. Mulți dintre aceștia vor fi pregătiți în școli. Întreprinderea a început de anul trecut să-și recruteze schimburi de mine. Întîi a dat exemplu inginerul Oarfă: cele două fete ale sale sînt la clase cu profil minier. Acum merge prin școli însoțit de vechi mineri ca Gh. Marcu, Constantin Bădescu care, deși la pensie, continuă să lucreze în mină, și vorbește elevilor despre munca în mină, despre datorită de a da patriei cit mai mult cărbune. Sînt siguri că industria minieră a județului va avea cadrele necesare. Ei, vechii mineri, își transmit aproape toți, prin tradiție, profesia copiilor. Și exemplul lor a început să fie urmat de tot mai mulți părinți de alte profesii. În oameni ca Nicolae Oarfă sau Gheorghe Gruiescu, șeful compartimentului personal și învățămînt la Întreprinderea metalurgică-Laminorul de profile mici — venit la Inspectorat tot în vederea recrutării viitoarei forțe de muncă — școala are un sprijin de nădejde.

MONICA ROBEA

VĂ INVITĂM LA UN CICLU DE DEZBATERI

„Pentru educația ateistă a școlărilor”

În cadrul ciclului de dezbateri „Pentru educația ateistă a școlărilor”, organizat de redacția noastră în colaborare cu Laboratorul interdisciplinar de educație materialist-științifică din București, sub egida Comisiei municipale București pentru răspîndirea cunoștințelor culturale-științifice, dezbaterile următoare va avea loc la data de 17 mai a.c. orele 15 cu tema: „Miturile esențiale ale religiilor politice”; de asemenea se vor prezenta aspecte antisociale din activitatea unor secte religioase.

Dezbaterile are loc în Sala mare de conferințe de la Casa personalului didactic din București, B-dul Gheorghe Gheorghiu-Dej nr. 12.

INVĂȚĂMINTUL PRIMAR ÎN JUDEȚUL NEAMȚ

Creșterea nivelului la învățatură

La începutul acestui an școlar, inspectoratul școlar și Casa personalului didactic au stabilit obiectivele și direcțiile prioritare de perfecționare a învățătorilor din județul nostru, preocupată de creșterea nivelului pregătirii fiecărui elev, de lichidarea reală a repetenției, precum și de integrarea cu succes în circuitul școlar de învățămînt. La nivel județean, școlii și în școli, s-au realizat numeroase acțiuni de cunoaștere și generalizare a experienței pozitive a învățătorilor în vederea de prevenire și îndalțare a acestor școli. S-au realizat numeroase acțiuni de cunoaștere și generalizare a experienței pozitive a învățătorilor în vederea de prevenire și îndalțare a acestor școli. S-au realizat numeroase acțiuni de cunoaștere și generalizare a experienței pozitive a învățătorilor în vederea de prevenire și îndalțare a acestor școli.

Am îndrumat activitatea comisiilor metodice din școli spre: cunoașterea preșcolară din grupa mare, în vederea integrării în clasa I; însușirea tematică a limbii române și matematicii, a tehnicilor de verificare, cercetare și evaluare a cunoștințelor elevilor; organizarea activităților diferențiate și mai apropiate de particularitățile fiecărui elev; dezbateri unor capitole mai dificile din materia ce urmează să fie predată; elaborarea unor seturi de fișe și proiecte de tehnologie didactică, pe discipline și clase; folosirea mijloacelor de învățămînt din dotare în crearea unui material didactic adecvat.

Comisiile metodice — controlate recent și de brigada condusă de învățătorul Iosif Tripsa, secretar de stat în Ministerul Educației și Învățămîntului — de la școlile nr. 2, 3, 6 și de aplicanții din Piatra Neamț, de la școlile nr. 1 și 11 din Roman, Vinători, școlile nr. 1, 2, 5 din Tîrgu Neamț și Mărceni-Bicaz, Borzești, ș.a. au înregistrat rezultate bune în pregătirea elevilor. Astfel, la lucrările de control date la un eșantion de 315 subiecți din clasa a IV-a, la limba română și matematică, 60 la sută din numărul elevilor testat au obținut note de 10 și 9, 42 la sută de 8 și 7, 6 la sută note de 6 și 5 și 3 la sută sub nota de promovare. Rezultate bune au și colectivele de învățători de la școlile cu activitate simultană: Agrigora, Bisericești, Vad, Văratec, Brăgăd, care folosesc cu pricepere tehnologia complexă din mai multe clase.

În atenția noastră a stat și instruirea periodică a celor 13 de responsabili de

cercuri, stabilind împreună tematica și organizarea zonală a 17 cercuri pedagogice ale învățătorilor care predau la cîte o clasă și a celor 10 cercuri pedagogice ale învățătorilor cu activitate simultană. În cadrul acestei forme de perfecționare s-au desfășurat multiple activități metodice: lecții demonstrative, dezbateri pe teme ale predării-învățării, informări privind noștile în specialitate, aplicarea teoriei de cunoștințe, lucrări practice, întâlniri cu specialiștii din județ și din centrul universitar Iași ș.a.). S-au evidențiat activitățile de la școlile Vinători, Centru, Ploboacă, nr. 2, 3, 4, 5, 8, 12, 27 și de aplicanții din Piatra Neamț, școlile Război, Mărceni, nr. 1, 2, 3 și 5 din Tîrgu Neamț, Cut, nr. 1, 7, 11 din Roman și din Zănești.

Inspectoratul școlar, în colaborare cu Casa personalului didactic, organizează periodic sesiuni de comunicări științifice — în prezent, pe tema: „Creativitate și eficiență în învățămînt” — prilejuri de valorificare a experienței pozitive a colectivelor și de popularizare a acestora prin buletine informative. S-au distribuit în majoritatea școlilor proiecte de tehnologie didactică pentru toate disciplinele, modele de fișe pentru tratarea diferențiată a elevilor, caiete de muncă independentă la limba română și matematică, precum și materiale ajutoare pentru activitatea simultană.

Cu sprijinul comisiei pentru învățămîntul preșcolar, primar și gimnazial, s-au desfășurat schimburi de experiență pentru învățători și educatoarele de la grupele mici, între învățătorii de la clasa a IV-a și profesorii, între învățătorii cu experiență și studenți, orocum și cu elevii din ultimii ani ai liceului pedagogic. Amintim câteva dintre aceste acțiuni: „Modelul de pregătire psihică și intelectuală a preșcolarului pentru școală”, „Metode moderne de învățămînt și posibilități de folosire” și „Utilizarea interdisciplinară pentru formarea gândirii științifice la elevi”.

Pe baza orientărilor stabilite, a planurilor de muncă adoptate și a concluziilor formulate în urma recentului control al brigăzii Ministerului Educației și Învățămîntului, vom acționa și în viitor pentru obținerea unor rezultate mai bune în pregătirea elevilor și încheierea cu succes a anului școlar.

Inv. MARIA STROIE
Inv. LIDIA MANDRIC
Inspectori în Inspectoratul școlar
județean Neamț

Buna pregătire a lecției — condiție a succesului școlar

Consiliul de conducere al Școlii nr. 11 din Roman — directoare prof. Elena Matevoșchi — îndrumă și coordonează cu competență activitatea celor 35 de învățători, concretizată în eficiența lecțiilor, testind și analizând periodic, în comisiile metodice, calitatea pregătirii fiecărui elev. De asemenea, a stabilit programe concrete de sprijinire suplimentară și diferențiată a elevilor care întâmpină dificultăți în dobîndirea cunoștințelor și de stimulare a celor cu aptitudini și ritmuri rapide de învățare. Catedrele de specialitate de la gimnaziu conlucrează rodnic cu comisiile metodice în cunoașterea elevilor — prin asistențe și lecții predate — și în adoptarea soluțiilor pentru integrarea optimă a tuturor elevilor în clasa a V-a.

O condiție importantă a reușitei lecției și a pregătirii elevilor — ne spune inv. Ana Obreja, responsabilă comisiei metodice a învățătorilor claselor a II-a de la această școală — este cunoașterea exactă a particularităților individuale ale elevilor. La începutul clasei I, am alcătuit un set de teste pentru părinți, iar prelucrarea datelor m-a sprijinit în organizarea și desfășurarea primelor lecții. Apoi, am căutat și alte forme de cunoaștere pentru ca elevul să învețe lecția în clasă. Nu consider că un elev este de nota 10 și altul de nota 5 și încerc să pregătesc lecțiile — cu sarcini diferențiate, muncă independentă intensă și verificare atentă și permanentă a rezultatelor — pentru ca fiecare să recupereze ce nu știe și să asimileze corect ce este nou.

Aceleași preocupări privind pregătirea metodică minuțioasă a tuturor etapelor lecției, folosirea unor metode active — participative și de sprijinire diferențiată și individuală — am înregistrat și la inv. Daniela Covătaru. Cu măiestrie și tact pedagogic, discutînd compunerea „Prietenul meu”, la clasa a IV-a D, a asigurat o mare densitate și eficiență lecției, antrenînd întreaga clasă — chiar și pe elevii

R. M. și F. U., cu ritmuri mai lente și cunoștințe mai deficitare — și comenteză compunerea scrisă de oot dintre ei, respectînd planul propus de învățător.

Înt-o recentă adunare a Consiliului de conducere, colectivul didactic de la Școala din Gădiniș a discutat despre creativitate în structura lecției. Cu acest prilej, inv. Elena Mărgescu a prezentat cîteva exemple de exerciții de creație, care se pot folosi la orice de învățare, pentru lărgirea și consolidarea cunoștințelor sau transferul de cunoștințe a unor variante noi sau transformări, în vederea stimulării fluxului verbal și a funcției asociative etc.

Anul acesta — ne mărturisește prof. Traian Găină Ghimberg, directorul Școlii din Gădiniș — din dorința de a deschide real repetenția am întreprins în învățămîntul diferențiat și individual la nivel de clasă, oră și elev, continuînd cu orele de pregătire suplimentară și programe de recuperare.

Comisia metodică și-a propus să astreze pe toți învățătorii în pregătirea lecțiilor și controlul permanent al caietelor de teme și activități independente. S-a înfaptuit mai intensă a mijloacelor audiovizuale existente, dar și create. Un real sprijin în realizarea acestui demers îl au în colaborarea cu prof. Lucian Mihalache din școală, care a conceput un aparat pentru efectuarea operațiilor cu mulțimi, verificare și autoverificare, reuniunii, diferenței și intersecției cu toate mulțimile și submulțimile.

Răsfoind lucrările de control la limba română și matematică, caietele unor elevi și catalogul clasei a III-a A, ne convinsem că inv. Vasile Florescu a reușit să surprindă în caietul său de observații, nivelul real al cunoștințelor fiecărui elev și să selecteze pentru lecții — așa cum își propune, atent și conștient, în caietul cu planuri — metode active și procedeele cele mai potrivite pentru ca și elevii B. G., L. G. și C. D. să fie pregătiți responsabil.

Discutînd la Școala din Horia cu învățătorii: Pachița Popa, Mircea Alexandru, Florea Stoica și Pavel Popa am mai reținut că succesul lecției depinde de capacitatea de creație a învățătorului, de pregătirea conștientă a acestuia în selecționarea metodelor, procedeele și materialul didactic adecvat unui învățămînt activ-participativ și de eficiența colaborării cu familiile elevilor.

Atît din discuțiile pe care le-am avut, cit și din observațiile prilejuite de recentă prezență în școlile mai sus-amintite, credem că se poate desprinde o concluzie cu un caracter mai general: succesele învățătorilor în pregătirea elevilor depind de conștientizarea cu care aceștia reușesc să valorifice în lecții toate formele de perfecționare apte să-i sprijine în buna desfășurare a activității didactice din cel de-al treilea trimestru.

VIOLETA APOSTOL

Perfecționare și autoperfecționare

Comisia metodică a învățătorilor de la Școala nr. 5 din Tîrgu Neamț acționează permanent pentru realizarea în activitatea de zi cu zi a obiectivelor și sarcinilor prioritare ale învățămîntului primar. Sintem conștienți că de perfecționare și autoperfecționare depinde calitatea muncii noastre. De aceea, pe baza programului individual de pregătire, realizăm informarea la zi asupra cunoștințelor de specialitate, politico-ideologice și culturale-științifice. S-a încetănit practica stabilirii unor teme de cercetare — pe parcursul a trei ani — cu largă aplicabilitate, finalizate cu sesiuni de comunicări științifice și cu prezentarea rezultatelor, periodic, în adunările personalului didactic, ale comisiilor metodice și ale catedrelor de specialitate. În prezent, sintem preocupați să formăm elevilor deprinderi temeinice, de exprimare corectă, oral și în scris, prin orele de limba română.

Desfășurăm acțiunile de perfecționare în cadrul cabinetului metodic din școala noastră, dotat atît cu mijloace de învățămînt, cit și cu o bibliotecă

care există cărți de literatură pedagogică, colecțiile „Tribunei școlii” și ale „Revistei de pedagogie”, programe școlare, lucrări metodico-științifice pentru obținerea gradului I, teste de verificare a cunoștințelor, material didactic confecționat de învățători, precum și buletine de informare și documentare, elaborate de Casa personalului didactic.

Periodic, în cabinet se organizează activități de minivire a unor mijloace tehnice de învățămînt și au loc cercurile pedagogice, schimburile de experiență între comisiile metodice ale învățătorilor de la nivelul orașului, precum și dezbateri asupra unor articole din presa de specialitate.

În școala noastră, a devenit o tradiție colaborarea între învățătorii care predau la clasele a IV-a și profesorii de la cîetul gimnazial, atît prin desfășurarea unor lecții demonstrative de către profesori la aceste clase, cit și prin testarea cunoștințelor elevilor, corespunzător cerințelor programelor școlare. Se fac analize asupra nivelului de pregătire a elevilor și se adoptă soluții pentru integrarea lor cu succes în clasa a V-a.

Inv. SĂVEL APETROAIEI
responsabilul Comisiei metodice a
învățătorilor de la Școala nr. 5 din
Tîrgu Neamț

Activitate simultană complexă

Lucrez simultan cu patru clase și sint preocupat să formez tuturor elevilor deprinderi temeinice de muncă independentă, la toate disciplinele de învățămînt, încă din clasa I — cînd aceștia cătuiesc propoziții pe bază de cuvinte date — și pînă la enunțarea ideilor principale și întocmirea schemelor unor lecții de istorie și geografie, la clasa a IV-a. La lecții, îi sprijin pe elevii cu ritmuri mai lente de învățare și îi stimulez permanent și pe cei cu înclinații și aptitudini în însușirea temeinică și corectă a limbii române și matematicii, în vederea lichidării reale a repetenției.

La gazeta de perete „Mult e dulce și frumoasă limba ce-o vorbim” atînez și unele aspecte ale rezolvărilor elevilor: rubrica „Lăudă pentru...” apreciază și stimulează munca acestora, iar „Nu e bine așa!” critică și dezaprobă greșelile și superficialitatea. Îi îndemn și îi îndrum pe elevi în alcătuirea bibliotecii personale cu lecturi literare suplimentare prevăzute pentru clasele I-IV și cu alte cărți necesare pregătirii individuale multilaterale pentru muncă și viață. Pasionanților de matematică le este rezervată gazeta „Micii matematicieni” în care propun atît rezolvarea, cit și crearea de exerciții și probleme, antrenîndu-i pe toți în munca independentă.

Activitatea elevilor, desfășurată în cercurile „Micii matematicieni”, „Geografia”, „Muzica instrumentală” și „Gravură și artizanat”, a fost concretizată în expoziții, întreceri și concursuri organizate pe plan local, județean și republican.

Un decisebit succes înregistrează formația de fluierași „Ciobănașul”, precum și elevii din formația de instrumente populare.

Respectînd particularitățile de vîrstă și individuale și creînd un climat optim desfășurării întregii activități, mobilizez pe toți elevii în obținerea unor rezultate cit mai bune la învățatură și în pregătirea lor multilaterală.

Inv. DAN AGRIGOROAIE
Școala din Bisericești, județul Neamț

Cercul de creație literară din cadrul Casei pionierilor și șoimilor patriei

Școala, ca formă organizată de educație continuă a tineretului, formează în procesul de dezvoltare multilaterală a celor ce studiază, un tineret bogat sufletește, capabil să recepteze frumosul din artă și, prin aceasta, să fie apt de a cultiva, de a promova frumosul în viață. Casa pionierilor și șoimilor patriei, prin activitățile ce se desfășoară în cadrul cercurilor, atelierelor și laboratoarelor, vine să completeze ceea ce realizează școala.

Cercul de creație sau ceneclul, cum mai este cunoscut, are ca menire dezvoltarea aptitudinilor și a talentului literar al elevilor. Ca și în cadrul școlii, limba română, ca disciplină de învățămînt, angajează personalitatea elevilor în totalitatea lor, ajutîndu-i nu numai să însușească cunoștințele la celelalte obiecte, dar și în sensul formării deprinderilor de a se exprima cu claritate și concizie, logic și metodic.

Cercul de creație „nu-si propune să formeze scriitori”, ci doar să creeze condiții de activitate, care să mijlocească consolidarea și dezvoltarea aptitudinilor existente. Prin aceasta, ceneclul literar reprezintă o adevărată pepinieră de ta-

lente care să fie stimulate și bine orientate artistic și ideologic.

Cunoscînd activitatea cercurilor de creație literară de la casele pionierilor și șoimilor patriei din întreaga țară, voi exemplifica diferitele laturi ale activității desfășurate de acestea cu cele care funcționează în județul Argeș.

Cercul de creație literară din Costești acordă o mare atenție atragerii membrilor săi în acțiunea de elaborare a textelor pentru brigăzile artistice (locul I la etapa județeană și locul III la etapa republicană), pentru „Radar pionieresc” (în 1981, membri ai cercului au fost premiați și menționați la etapa republicană), în alcătuirea unor montaje literare, ca, spre exemplu, cele intitulate: „Odă României socialiste”, „Republica își aniversază zorii”, „Ram înflorit de ziua mamei”.

La Curtea de Argeș se acordă o mare atenție organizării unor excursii pe itinerarii literare cum sint cele de la Casele memoriale „George Topirceanu” din Nărnăiești, „Liviu Rebreanu” din Valea Mare și „Anton Pann” din Rîmnicu Vilcea. Totodată, cu membrii cercului se organizează vizite la instituțiile de cultură din

GIMNAZIUL ȘI LICEUL ÎN JUDEȚUL ȚI MIȘ

Muncă și rezultate care onorează

Dacă intri în oraș într-o dimineață de aprilie, e greu să nu dai dreptate celor care l-au numit orașul grădinilor. Timișoara e, într-adevăr, prin numărul parcurilor sale, o bucurie a ochiului. Dar tot dimineața îți destăinuie ritmul trepidant al unui puternic centru industrial, cu tradiții dintre cele mai vechi. O cetate a luminii, gândindu-mă la instituțiile de învățământ superior, la numărul școlilor de toate gradele presărate pe harta orașului, care, mai ales în ultimele două decenii, prin noile cartiere, a ieșit mult dincolo de granița vechii cetăți de pe Bega. Orașul are și virtuțile unui veritabil simbol pentru județul în care născuse, învață și trăiește — pe coordonatele aceluiași ritm pașnic al construcției noastre socialiste — români, germani, maghiari, sirbi și alte naționalități.

Calitatea — un inconfundabil indicator al activității didactice

În consens cu tradiția, școlile Timișoarei sunt și ele înconjurate de adevărate parcuri. Așa le-am aflat în mijlocul pomilor înfloriți pe două dintre ele: școlile nr. 24 și nr. 18 situate într-unul dintre cele mai mari cartiere ale orașului: Cartierul Circumvalațiunii. Numeroasele curți construite aici — un oraș în oraș cum îl numesc timișorenii — au atras în sine o dorință a școlilor, care, pentru a face față unei dense populații, se află aici, uneori, în imediată apropiere.

Pe cele două școli nu numai apropierea geografică le reunește. Amândouă sunt școli gimnaziale cu o puternică bază materială. Conducerea lor sînt preocupate ca această bogată bază materială să influențeze în bine pregătirea elevilor. Astfel, în atenția directorilor Școlii nr. 18 (prof. Ștefan Băta și prof. Elena Ursuleac, director adjunct) au stat în primul rând aspecte ale conținutului învățământului: integrarea mijloacelor didactice la lecții, folosirea intensivă a laboratoarelor și atelierelor școlii, pregătirea minuțioasă a cadrelor didactice pentru oră.

Un program riguros de meditații și consultații, atât pentru clasele I-IV cit și pentru clasele gimnaziale are ca scop — și speranțele sînt și mai mari pentru acest trimestru — recuperarea rămănelor în urmă la învățătură și diminuarea mediocrității. O intensă colaborare cu familiile elevilor explică atât dezvoltarea bazei materiale a celor două școli cit și succesele acestora la învățătură. Din cei 2.000 de elevi ai Școlii nr. 24, pe trimestrul I au existat doar 4 corigenți la gimnaziu, cele primare (26 la număr) a avut o promovabilitate de sută la sută. Nu numai aici are Școala nr. 24 succese, îmi spune prof. Bianca Barbu, directoarea ei. La olimpiadele școlare, la Festivalul național «Cintarea României», copiii noștri s-au remarcat întotdeauna.

În ceea ce privește succesele sportive, cele două școli sînt adevărate pepiniere pentru cluburile orașului. Și văzându-le săliile de sport, terenurile de handbal, volei, baschet și fotbal nu poți să nu observi corelația între această bogată bază sportivă și performanțele elevilor. Învățătorii și profesorii, devotați meseriei și locului de muncă sînt, desigur, cei care i-au condus spre succesele de care aminteam. Profesori ca Ioan Andrieș, Ioan Bana, Ana Chiriac, Dinu Barbu și Mariana Bălița de la Școala nr. 18, pre-

cum și Rodica Tomulescu, Eleonora Obădeanu, Maria Ardelean și Rodica Bojar de la Școala nr. 24 sînt doar cîțiva dintre ei. Pe unii i-am văzut la clasă, acolo unde se hotărăște calitatea pregătirii elevilor.

Un leit-motiv posibil și necesar al orelor de literatură

Cu acest prilej, profesoara Rodica Bojar de la Școala nr. 24 a făcut dovada sensibilității și a căldurii sufletești — calități indispensabile educatorului în general și profesorului de literatură în special — într-o emoționantă lecție de literatură la clasa a V-a.

„Imaginați-vă un film după Domnul Trandafir al lui Mihail Sadoveanu! Cu ce ați începe?”

Întrebarea nu se adresează vreunui regizor profesionist, ci elevilor, improvizați regizori de către profesoară. Acoasta firește, după ce, plecînd de la comparația fonetică a cuvintelor „regizor” și „regizor”, elevii au stabilit sensul cuvîntului regizor. Răspunsurile, pline de imaginație, vin unul după altul și copiii, întrați, grație tonului profesoarei, în atmosfera evocatoare a povestirii sadoveniene, rezolvă fără efort toate sarcinile lecției, bine „regizate” de către profesoară. Elevii povestesc într-un vocabular ales după planul stabilit, explică sensul cuvintelor sau le caută în dicționar, selectează fragmentele care susțin o idee, caracterizează personajul și, printr-o referință permanentă a conținutului la mijloacele artistice, fac deja dovada conștientizării noțiunii de operă literară.

Din nou apelul la fantezie revine ca un leit-motiv al lecției. De astă dată, dialogul posibil dintre elevii Domnului Trandafir și învățătorul lor, imaginat de către copiii din clasa a V-a, avea să introducă pe aceștia — și profesoara o făcea cu multă sensibilitate și pricepere — în tema viitoare ore de literatură română, al cărui subiect urma să fie dialogul.

Am plecat de la ora de literatură a clasei a V-a, în care profesoara făcea cu atîta inspirație apel la imaginația elevilor săi, cu gândul că îndemnul ei ar putea fi un necesar leit-motiv al orelor de literatură din școlile noastre.

Sala specializată pentru predarea desenului tehnic

La Liceul nr. 5 din Timișoara, cu profil de industrie ușoară, nu ne-am oprit pentru a-l consemna succesele în general, ci cu scopul de a prezenta în mod deosebit sala specializată pentru predarea desenului tehnic, care, așa cum se prezintă ea la ora actuală, poate fi socotită, nu numai la nivelul județului, un model de organizare.

Prof. ing. Lucreția Zagone, directoarea liceului, se bucură cînd află scopul vizitei noastre și întărește, prin argumente în plus, buna noastră alegere: necesitatea popularizării unei astfel de experiențe.

Activitatea prof. ing. Eugenia Horholanu, autoarea sălii specializate pentru predarea desenului tehnic, merită să fie cunoscută, după părerea directorului liceului, nu numai pentru contribuția ei la întregirea unei baze didactice moderne — așa cum este cea a Liceului nr. 5, ci, în mod deosebit, pentru succesul în pregătirea elevilor. În această privință, specialistul și pedagogul își găsește intrinsec chiparea în persoana acestui om, care, timp de 20 de ani a căutat zi de zi soluții pentru o predare cit mai eficientă.

Prima impresie pe care ți-o dă intrarea în sală este aceea că ai pătruns într-o încăpăre a unui institut de proiectare. Planșetele și aparatele de desen individuale, dulapurile cu boxe pentru piese și organe de mașini, grupate pe temele programelor, seturile individuale cu piese care prezintă toate tipurile de secțiuni necesare desenului tehnic, aparatele de proiectie, diapozitivele cu organele de mașini și utilaje în care se regăsesc dispozitivele pe care le desenează copiii, stasurile de desen și standardele în vigoare, fiile cu reprezentările secțiunilor, instrumentele pentru desen, corpurile geometrice sînt doar o parte din recuzita sălii.

Ordinea perfectă în care este așezat acest numeros material didactic în rafturile și sertarele etichetate ale dulapurilor îl face funcțional și întregeste, totodată, impresia de bun gust și curățenie desăvîrșită într-o sală, în care, săptămînal, lucrează nu mai puțin de 700 de elevi.

Concepția asupra organizării îi aparține Eugeniei Horholanu și o completează pe cea de predare. Ca să fie activ, este

CORNELIA GIRMACEA

(Continuare în pag. 7)

Studiul la seral — o problemă de învățămînt, dar și de producție

Acțiune de anvergură, de durată, orientarea oamenilor muncii din județul nostru spre cursurile serale se realizează prin conlucrarea inspectoratului școlar cu unitățile școlare și productive, cu organizațiile U.T.C. și de sindicat.

Anul acesta, la cursurile serale frecventează un număr de 7.386 elevi.

Profilele de studiu sînt bogat diversificate, tinerii muncitori avînd posibilitatea să frecventeze aproape toate tipurile de licee.

Planurile de școlarizare pentru învățămîntul seral sînt în creștere de la an la an, mai ales privind cuprinderea în treapta a II-a de liceu a tinerilor din producție.

Deși au un regim special de învățătură, mulți seraliști, printr-un efort susținut, obțin rezultate bune și chiar foarte bune în activitatea lor școlară. Astfel, procentajul de promovare la sfîrșitul trimestrului I din acest an școlar s-a apropiat mult de cel de la învățămîntul de zi. La multe dintre licee, peste 25% din elevii seraliști au încheiat trimestrul I cu note peste 7. Acest bilanț pozitiv este, în primul rînd, rezultatul efortului propriu, dar și al cadrelor didactice, care au reușit să organizeze și să pregătească lecțiile, astfel încît cea mai mare parte din cunoștințe să fie reținute în clasă de către tinerii muncitori. Secțiile serale funcționează pe lîngă cele mai bune unități de învățămînt.

Inspectoratul școlar județean are permanent în atenție activitatea din secțiile serale ale liceelor și, ca urmare, această este controlată și îndrumată permanent, sistematic. Anual, toate unitățile de învățămînt cu secții serale — anul acesta în număr de 38 — sînt controlate prin brigăzi de control.

Ca urmare a controlului brigăzilor din acest an, pe lîngă rezultate și aspecte pozitive, au fost constatate și o serie de carențe ca: neîndeplinirea în procent de sută la sută a planului de școlarizare la unele secții serale, mai ales la clasele a IX-a și a XI-a; unele „pierderi” de elevi de la începutul anului școlar, prin retrageri sau exmatriculări din cauza absențelor, totalul lor, la toate unitățile timișene, fiind pînă-n prezent de 192; un număr mare de elevi seraliști au situația mediocră la învățătură. Cauzele acestora rezidă atît în întocmirea nerealistă de către unele conducători, a proiectelor planurilor de școlarizare cit și în grija scăzută, în unele cazuri față de absența de la cursuri. Organele de conducere colectivă din unele licee, ca și o parte dintre diriginții claselor serale nu studiază în suficientă măsură cauzele retragerii elevilor sau înregistrării absențelor, nu iau la timp măsuri pentru preîntîmpinarea exmatriculării, nu se ocupă îndeajuns de elevii rămași în urmă la învățătură și cu un randament necorespunzător. La rîndul lor, conducerea unor întreprinderi nu sprijină în suficientă măsură înscrierea personalului muncitor la seral, nu asigură elevilor condiții corespunzătoare pentru frecvența regulată a cursurilor. La

fel se constată că mai există o categorie de elevi seraliști care își „planifică” absențele, nu folosesc, ce-i drept, puținul lor timp pentru studiu și acceptă cu ușurință insuccesul, dintr-o dovadă de lipsă de perseverență în finalizarea cu succes a activităților lor școlare. Așa se explică faptul că din totalul de 7.362 de elevi 946 au rămas corigenți la sfîrșitul primului trimestru.

Pornind de la aceste carențe ale activității noastre, a fost întreprinsă, sub îndrumarea Comitetului județean de partid, o analiză temeinică a învățămîntului seral timișean, realizată cu conducerea tuturor factorilor implicați. Măsurile concrete, operative, adoptate vizează modificări de fond, menite să optimizeze desfășurarea, ca și eficiența acestui important mod de perfecționare a pregătirii oamenilor muncii. În acest sens, unitățile de învățămînt cu secții serale vor colabora permanent cu unitățile productive pentru înscrierea de noi elevi și crearea unor condiții corespunzătoare, care să favorizeze atît activitatea de producție, cit și pe cea școlară. Conducerea unităților de învățămînt vor cere întreprinderilor și celorlalte unități socialiste să respecte cu strictețe prevederile art. 12 din Legea educației și învățămîntului, care stipulează obligativitatea acestora de a sprijini muncitorii și ceilalți oameni ai muncii înscriși în învățămîntul seral să frecventeze cursurile și să-și însușească temeinic cunoștințele predate.

Casa personalului didactic va organiza, periodic, un larg schimb de experiență între întreprinderi și cadrele didactice care predau în învățămîntul seral. La rîndul lor diriginții, celelalte cadre didactice au obligația de a urmări constant frecvența elevilor, stadiul pregătirii lor școlare, intervenind activ, prompt, în deplină cunoștință de cauză, ori de cîte ori este nevoie. Menționăm în această ordine de idei, a răspunderilor ce revin cadrelor didactice, că procesul de învățămînt seral se constituie pe fundamentele educației permanente — care înglobează pe cea a educației adulților — fără a exclude însă principiile și metodele din învățămînt. Predarea la seral impune măsuri de ordin metodic specifice, mai ales în întreprinderea dialogului didactic cu elevii. Este necesar să fie accentuat caracterul activ, participativ la lecții, valorificînd la maximum tot timpul fiecărei ore, folosindu-se permanent experiența practică a elevilor.

Sînt, toate acestea, îndatoriri care nu admit derogări de la calitate, aplicarea neîntîrziată în practică, urmînd să ducă la un considerabil pas înainte în organizarea și desfășurarea învățămîntului seral, astfel încît pînă în anul 1985 toți muncitorii din întreprinderile timișene să fi absolvit cel puțin cursurile învățămîntului obligatoriu de zece ani, și în perspectivă, pînă-n 1990, pe cel de 12 ani.

Prof. DUȘAN SABLICI
inspector general școlar adjunct
al județului Timiș

Educația — componentă a pregătirii elevilor

Înfăptuirea măsurilor din documentele de partid privind îndeplinirea importantei sarcini a activității educative, de a transforma școlile în centre de organizare și desfășurare a activității politice-educative în rîndul tineretului, a mobilizat și întregul nostru colectiv de cadre didactice de la Liceul industrial nr. 1, unitate profilată pe specialitățile mecanică și electrotehnică, cursuri de zi și seral.

Ca o latură specifică în educația fostelor promoții și a celor 1.500 de elevi existenți la ora actuală în liceu o constituie preocuparea pentru educarea lor în spiritul dragostei față de muncă, atît în procesul de învățămînt cit și în formarea lor profesională.

Prin metodele utilizate și alese cu cea mai mare grijă de către cadrele didactice, elevii reușesc să înțeleagă că îmbinarea activității teoretice cu practica este o necesitate, iar cunoștințele lor vor fi viabile numai în măsura în care vor deveni operaționale în viitoarea lor activitate profesională. În acest sens, remarcăm aportul educativ al lecțiilor de specialitate ale profesorilor ingineri și economiști Cornelius Merca, Petru Cocuiba, Eleonora Borobar și Cristina Moț, care reușesc, an de an, formarea la elevi a unei imagini clare privind activitățile producției din unitățile industriale, contribuind la orientarea absolvenților spre noile locuri de muncă, cele necesare producției noastre actuale.

Un aspect al muncii educative căruia îi acordăm o importanță sporită îl constituie formarea concepției revoluționare despre lume și viață, realizarea unei depline unități între această concepție și patriotismul elevilor. Liceul nostru a obținut rezultate valoroase în acest domeniu. Presupunînd nu numai înțelegere, ci și aderență și acțiune în spiritul a ceea ce s-a înțeles, formarea concepției științifice la elevi, a constituit subiectul multor ore de dirigenție, în cadrul cărora aceștia sînt puși în situația de a-și confrunta ideile, de a-și clarifica reprezentările. Astfel, ca să dau numai un exemplu, la ora de diri-

genție a clasei a IX-a L (dirigințe: profesoara Liliana Neagu) cu tema: „Tradiții, credințe, superstiții și semnificații lor socială”, tinerii au dezbătut aspecte privind originea socială a acestor fenomene și atitudinea față de ele.

Semnificative privind educația patriotică sînt acțiunile organizate în cîntecul glorioasei aniversări a partidului, adevînea tinerilor față de lupta pentru dezmărare și pace, omagierea altor evenimente istorice, participarea plină de abnegație a elevilor la campaniile agricole și la acțiunile edilitar-gospodărești.

Reluînd una dintre cele mai strălucite tradiții ale tineretului român, sub îndrumarea organizațiilor de partid, organizația U.T.C. din școală a mobilizat uciștii la o muncă susținută în cadrul șantierelor naționale Canalul Dunăre-Marea Neagră și Combinatul minier Oltenia-Rovinari, precum și a șantierelor locale.

O atenție deosebită în cadrul educației patriotice a fost acordată colecțiilor de materiale refolosibile, a ambalajelor.

În centrul atenției noastre s-a situat întotdeauna însușirea de către elevi a ideologiei și politicii interne și internaționale a partidului și statului nostru, a operii creatoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu. Au contribuit la aceasta propaganda vizuală, informările politice, teatru, activitățile învățămîntului politic-ideologic U.T.C., mesele rotunde, simpoziunile și sesiunile noastre de comunicări. În toată munca noastră am pornit de la convingerea că activitatea educativă se realizează în procesul unitar instructiv-educativ, neconsiderînd-o o latură adiacentă acesteia. Am fost ajutați în mod deosebit de către Comitetul județean U.T.C. și de către inspectoratul școlar în perfecționarea formelor și găsirea unor variate metode de educație în vederea îndeplinirii misiunii de înaltă răspundere de formare și modelare a omului nou.

Prof. MARIA MATEI
director adjunct al Liceului industrial
nr. 1 din Timișoara

Prof. CRISTINA VASILIU

PREȘCOLARII ÎN JUDEȚUL SATU MARE

Eficiența îndrumării și controlului

convorbire cu prof. CORNELIA PINTEA,
inspector pentru învățământul preșcolar la Inspectoratul școlar județean Satu Mare

Red.: Cum v-ați propus să sprijiniți calitatea învățământului preșcolar în grădinițele județului Satu Mare?

— În acțiunile de îndrumare și control, în activitățile metodice organizate în zone, cu grupuri de grădinițe, respectiv de educatoare, în schimbările de experiență, am urmărit să dezbaterem și să demonstrăm necesitatea unei atitudini deschise spre modernizarea tehnologiei didactice.

În cadrul cercurilor pedagogice, problematica dezbătută, activitățile demonstrative, expozițiile tematice de mijloace de învățământ utilizate de educatoare, au fost axate, în ultima perioadă, în principal, pe aspecte ale dezvoltării vorbirii și comunicării, ale cunoștințelor cu conținut matematic, ale pregătirii psiho-fizice în vederea însușirii scrierii, ale formării premiselor conceptelor materialist-științifice la copiii preșcolari.

Am organizat, în colaborare cu Casa personalului didactic, cu inspectorii care îndrumă activitatea învățământului primar, dezbateri (în zonele Negrești-Oas, Carei, Satu Mare, Tășnad) comune — ale educatoarelor de la grupa mare și ale învățătorilor de la clasele I, respectiv a IV-a — privind problemele pregătirii optime a copiilor preșcolari pentru activitatea școlară, necesitatea realizării unității și continuității muncii educative și instructive a cadrelor din cele două trepte ale învățământului. Au fost discutate și probleme privind cunoașterea personalității copiilor. Am mai organizat schimburi de experiență cu responsabilele comisiilor metodice, cu directoarele, pe tema sporirii calității muncii comisiilor metodice, a stimulării activității de studiu, de cercetare a educatoarelor (a fost invitat și lectorul universitar dr. Voicu Lăscuș, de la catedra de pedagogie a Universității clujene), alt schimb de experiență pe tema dezvoltării vorbirii și comunicării, a prevenirii și corectării defectelor de vorbire la copiii preșcolari (la grădinițele nr. 2 și 17 din Satu Mare).

cu participarea tovarășei dr. Emilia Boșcaiu, lector la Universitatea din Cluj-Napoca, și a unor logopezi din județul Maramureș.

Red.: Numiți și citeva subiecte de dezbateri metodice la care și-au adus contribuția educatoarele.

— Am mai desfășurat acțiuni metodice cu dezbateri și activități practice demonstrative pe teme: Constituerea grupelei de șoimi ai patriei (Grădinița „14 Mai” din Satu Mare); Educația prin muncă și pentru muncă la copiii preșcolari, în perspectiva orientării școlare (activități de cercuri aplicative la grădinițele nr. 6 și 5 din Satu Mare); Modalități de realizare a unei propagande vizuale de calitate, cu conținut profund educativ și aspect estetic (Grădinița „14 Mai” Satu Mare); Contribuția activităților artistico-plastice, a exercițiilor fizice la pregătirea copiilor, pentru scris (Grădinița nr. 7 din Satu Mare).

Red.: Ce alte preocupări vă mai apar în atenție?

— Ne-au preocupat și ne vor preocupa în continuare: controlul și îndrumarea stilului de muncă al comisiilor de conducere din grădinițe — aspect care va constitui tema unui schimb de experiență în tr. III; stimularea activității culturale a educatoarelor, organizarea primului festival al teatrelor de păpuși ale educatoarelor (au luat ființă în 1982 peste 90 de echipe de păpușari-educatoare din care 19 numai în municipiul Satu Mare); instruirea îndrumătorilor grupelor de șoimi ai patriei în cadrul atelierelor teatrelor de la Casa pionierilor și a șoimilor patriei; perfecționarea activității directorilor urmărind în continuare cooperarea lor în colectivul de sprijin al inspectoratului școlar, efectuarea de controale tematice în brigadă, prin care au fost sprijinite să sesizeze aspecte esențiale, cu caracter creator, în exercitarea funcțiilor unei conduceri științifice (planificare, organizare, control, îndrumare, decizie).

IREANA DAN

Matematica prin joc

Matematica, deși unora li se pare grea, poate fi foarte ușor înțeleasă și însușită de către copiii preșcolari, folosind jocul. În acest scop, mi-am axat studiul și cercetarea pe realizarea următoarelor obiective — în etapa jocurilor și activităților la liberă alegere, a programului distractiv, precum și în toate momentele și ocaziile ivite: 1) trezirea interesului copiilor pentru activitățile matematice; 2) consolidarea și fixarea cunoștințelor matematice dobândite în cadrul activităților comune; 3) familiarizarea copiilor cu noi materiale și formarea deprinderii de a le minui corect, în scopul înțelegerii noțiunilor matematice; 4) găsirea unor forme noi, variate, de lucru cu copiii, în vederea dezvoltării operațiilor gândirii, a judecății logice și a creativității, în vederea dezvoltării personalității acestora.

La început, am amenajat un colț matematic în sala de grupă, care era reprezentat printr-o fetiță ce ținea în mână mai multe baloane și cifra care reprezenta numărul total al acestor elemente. Pe măsură ce erau așezate, la început, materialele didactice folosite în cadrul activităților obligatorii, cu scopul de a pune copiilor la îndemână aceste materiale, să le poată găsi și manipula și acei copii care nu au lucrat cu ele la activități sau au absentat în acea zi de la grădiniță și pentru a trezi interesul și dorința de a lucra cu ele. Activitățile la acest colț se desfășurau, la început, pe grupuri de copii, iar mai târziu, individual, cu acei copii care au avut lacune în cunoștințele matematice sau cu cei care au manifestat interes deosebit pentru matematică. La început, puțini copii s-au alăturat acestui colț, dar, prin metode și procedee diferite, am atras interesul și curiozitatea copiilor, reușind ca, la sfârșitul anului, să fie foarte îndrăgiiți colțul matematic și jocurile desfășurate, în special de către cei din grupa mare. Pentru menținerea interesului copiilor am schimbat periodic materialele, introducând din când în când și jocuri matematice existente în comerț ca: „Găsește momentul potrivit”, „Jocul numerelor”, „Jocul mulțimilor”, „Numără și potrivește”, „Numărat și socotit în limitele 1—10”, „Logi I”, „Logi II”, „Cine știe câștiga” etc. Pe parcurs, copiii au început să aducă pentru colțul matematic diferite jucării și materiale. Cu ocazia plimbărilor și excursiilor, au adunat materiale din natură pe care le-au așezat în cutioare confecționate de părinți. Tot aici, am folosit și tăbițele individuale cumpărate din comerț, pe care copiii desenau grupuri de obiecte sau se fixau punctele roșii și albe în cazul înțrecherilor, diagrame diferite colorate și de mărimi diferite, cartoane colorate, rotunde sau ovale, fișele de lucru matematic pe

care copiii le așteptau în fiecare dimineață etc.

În multe cazuri s-au întâmpnat ca mătasele din sala de grupă să le adune în jurul acestui colț și toți copiii să dorască să se joace aici. În cazul inspecției de gradul II, fiind întrebat unde le place să se joace mai mult, toți au răspuns în cor: „La colțul matematic”. Am avut grijă deosebită ca toate materialele să fie folosite sub formă de joc și fără să sâmbig sau să apăsăm asupra vârstii copiilor.

Jocurile cu cintece și jocurile muzicale cu conținut matematic au fost foarte îndrăgite și solicitate de către copii. În cadrul programului distractiv, și uneori în lăchierarea activității, le-am spus ghicitori cu conținut matematic, după care ei singuri au început să creeze ghicitori, iar dimineața erau nerăbdători să-mi spună ghicitorile create de ei acasă. Aceste ghicitori au fost folosite și în cadrul șeztorilor, al activităților cu șoimii patriei și pionierii și în colț al diferitelor concursuri matematice. La dorința copiilor, am organizat o serbare de sfârșit de an cu conținut matematic, care a fost un prilej de satisfacție și bucurie atât pentru copii, cât și pentru părinți.

Paralel cu trezirea interesului copiilor față de aceste jocuri matematice, am urmărit și familiarizarea lor cu noi materiale, deosebite de cele folosite în cadrul activităților comune, cu scopul de a le minui corect. În vederea înțelegerii noțiunilor matematice prin folosirea a cit mai multor materiale în cadrul etapelor jocurilor, în munca cu grupuri mici de copii sau individualizat. De exemplu, folosirea unor materiale din natură, a unor obiecte și jucării din mediul înconjurător cu care copiii luau contact în jocurile lor. Construind un castel, manipulând materialele de construcție, ei le observă, le analizează, le compară, le descoperă însușirile: formă, mărime, culoare, cantitate, dimensiune, recunosc diferitele obiecte după diferite criterii, stabilesc relații între ele. Jucându-se cu dominourile, stabilind ei regula jocului, stabilesc și relațiile între ele după anumite criterii. Așezând jucăriile la loc, fac o grupare, o clasificare a lor, jucăriile care aparțin acelui grup le așează în același puoițu. Un prilej deosebit mi-au oferit în acest sens jocurile de creație cu subiecte din viața cotidiană, față de care copiii manifestau un viu interes. De exemplu, în jocul de creație „De-a grădinarul” am urmărit cunoașterea de către copii a volumului obiectelor, în jocul „De-a trenul” am urmărit înțelegerea formării cantității numărului și exersarea numeratiei, în jocul „De-a constructorul” am urmărit cunoașterea și aprofundarea formelor geometrice, în jocul „De-a gospodina” am urmărit înțelegerea noțiunii de greutate a di-

feritelor materiale cu care copiii veneau în contact, în jocul „Magazinul de textile” am urmărit exersarea măsurării lungimilor. În rezolvarea acestor obiective propuse m-am folosit și de cunoștințele însușite în cadrul jocurilor senzoriale.

În ceea ce privește găsirea unor forme noi de lucru cu copiii, în vederea dezvoltării operațiilor gândirii și judecății logice, am urmărit crearea unor situații problemă prin care copilul să fie solicitat să gândească, să găsească căi noi de rezolvare. De exemplu, în cadrul unor jocuri cu cintece, trebuie să se întoarcă în cerc tot al doilea copil sau să intre trei copii în cerc. Uneori am folosit jocurile sportive cu conținut matematic în care am urmărit următoarele sarcini: numai conform regulii se pot alina sau au de efectuat atâtea mișcări câte le-am cerut, sau să se constituie în grupe de copii numeric egale, să formeze perechi între ei. Stabilirea echipei câștigătoare se făcea tot pe baza cunoștințelor matematice, etc. În timp de iarnă, în cadrul programului

distractiv, am cerut copiilor să construiască o grupă de munți de zăpadă de diferite mărimi, să se constituie în cinci grupe egale și fiecare grupă de copii să-și construiască un omuleț de zăpadă, în jurul căruia să joace o horă. În final, îi făceam să înțeleagă de ce au nevoie de aceste cunoștințe matematice. În crearea acestor situații problemă, sub formă de joc, ne-am ferit de a da probleme prea multe și grele, dozând aceste sarcini diferențiat.

Cunoștințele dobândite în cadrul jocurilor și prin intermediul jocului sint mult mai profunde, valabile și durabile. Atenția și interesul copilului se mențin și se dezvoltă cu atât mai mult cu cât folosim mai des „noul” și variem materialul. Copilul participă cu mult interes la aceste jocuri pe care le trăiește din plin și care lasă urme adânci în memoria lui.

Educ. IULIANA GHETINA
Grădinița cu program prelungit nr. 6
din Satu Mare

Însușirea structurii gramaticale a limbii române

În ceea ce privește însușirea structurii gramaticale a limbii, se observă că, la trei ani, copilul și-a însușit o într-o anumită măsură. În acest proces complex, însă, există stadii intermediare, în care greșelile, formulările neadecvate sînt frecvente. Cele mai numeroase părți de vorbire în limbajul copiilor sînt substantivale. După vârsta de patru ani ele sînt folosite corect în vorbire, manifestându-se deficiențe în folosirea cazurilor și a numărului plural. Se semnalează greșelile în acordul dintre substantiv și verb, adică între subiect și predicat. Gîndirea copilului fiind concret situativă, legată de situații prezente, întâmpină greutăți în relatarea unor evenimente depărtate, trecute. Timpul prezent este cel mai des folosit, urmează trecutul cu forma sa imperfectul. Viitorul este mai puțin folosit de către copiii până la șase ani. O altă caracteristică ce se observă la această vîrstă este faptul că formează propoziții fără predicat, semn că verbele, deci acțiunea, se însușește mai greu.

Caracterul sistematic al morfologiei în cadrul gramaticii se evidențiază în faptul că, pentru declinare și conjugare, există anumite modele cărora li se conformează majoritatea cuvintelor. De exemplu, după modelul rată-rațe, copilul va înțelege că pluralul multor cuvinte se formează la fel. Dacă copilul știe să folosească corect verbul „a cînta” la toate persoanele, singular și plural, la fel va utiliza și alte verbe de același tip.

Pornind de la particularitățile de vîrstă și individuale, în însușirea structurii gramaticale, considerăm că jocurile didactice, jocurile de vorbire au un loc însemnat în procesul de învățare a limbii române, de însușire treptată a unor modele morfo-sintactice de exprimare. Jocul didactic „Eu spun una, tu spui multe” urmărește însușirea corectă de către copii a formelor de singular și plural ale substantivelor. Se observă că alternanța a-e, e-i este sesizată de copii și nu greșesc în fixarea pluralului. Probleme ridica substantivale care formează pluralul prin palatalizarea consonanței finale (șup-tup), fenomenul palatalizării fiind mai puțin

perceput. O altă problemă ridică formarea deprinderii de utilizare a pronumelui personal, forma accentuată și unele forme neaccentuate. Jocul didactic „Cine și-a dat jucăria” ajută educatoarea tocmai în formarea deprinderii de a folosi corect diferite pronume personale, în funcție de relațiile care se stabilesc între membrii jocului. Pentru exersarea formelor pronumelui personal date de număr, persoană, gen, am creat situații în care copilul care primește jucăria să răspundă: Eu am primit păpușa. El mi-a dat păpușa. Noi și-am dat mingea etc.

Acordul în gen și număr între substantiv și adjectiv este, de asemenea, un aspect care ne-a stat în atenție. Prin jocurile didactice „Care este culoarea ta?”, „Răspunde repede și bine!”, „Cîntă” faptul că se precizează și se activează vocabularul copiilor, ei trebuie să asocieze un substantiv cu un adjectiv: Mingea este roșie, Merele sînt roșii. Alte jocuri didactice: „Cum este?”, „Al cui este?”, „Găsește cuvintele potrivite” urmăresc formarea deprinderii de a folosi corect cazurile genitiv și dativ, respectînd acordul în gen și număr în cadrul propoziției.

Jocurile didactice, cit ar fi de viu organizate, de atractive și distractive pentru copii, nu pot rezolva, ele singure, probleme multiple și complexe ale formării deprinderii de a vorbi corect din punct de vedere gramatical. Celelalte activități specifice capitolului „dezvoltarea vorbirii și a comunicării” și în special cele care îl pun pe copil în situația de a utiliza cuvintele sînt un bun mijloc de însușire a tiparelor morfo-sintactice ale limbii române. Și mai ales există posibilitatea corectării pe loc a greșelilor ce se ivesc sau persistă în exprimarea copiilor. Copiii de vîrstă preșcolară își însușesc formele gramaticale ale cuvintelor și topica limbii române fără explicații de ordin teoretic, pe cale de imitație și repetare.

ANA REDNIC
directoarea
Grădiniței cu program prelungit
nr. 6 din Satu Mare

PRIMĂVARĂ SĂTMĂREANĂ

Începutul lunii aprilie îmbracă Grădinița cu program prelungit din comuna Lavada a județului Satu Mare cu un soare însorț, razele soarelui se întind pe porțile din față, prilej de a mobiliza interesul copiilor preșcolari, care trezesc optimismul și buna dispoziție, în fațetele lor pe care ergonomii le atribuie acestor culori. Pe acestea le-a avut în vedere și comitetul C.A.P. din Lavada când a comandat mobilierul. De altfel, acesta este doar „accident central” al primăverii. În comuna sînt cu totul 11 grupe de preșcolari, adăpostite în 9 spații (pe lângă spațiile școlii). Directoarea Școlii din Lavada, prof. Emilia Arva, coordonează activitatea cadrelor didactice de la ambele trepte de învățământ. Cele trei activități la care am asistat grăsu de la sine despre efortul educatoarelor de a-și moderniza metodele de lucru: la grupa mică, a fost adus un iepure viu în săle (ași ghicit, era observarea „Iepurele”), la grupa mijlocie, copiii construiau la liberă alegere din corpuri de lemn geometrice, iar grupa mare, care se jucase „de-a centrala telefonică” (în casine de mărime naturală se așezau becuțele cu cifre corespunzătoare celor de pe pupitrul de comandă!), trecea acum la pictură pe tema „Scenă din povestea Albă ca zăpada și cei 7 pitici” pentru fixare, după povestire și repovestire. La mica noastră masă rotundă, educatoarele Ileana Pleșa, Iuliana Lozan, Monica Banciu, Ana Berinde și directoarea Szpivak Ana ne-au înfățișat specificul grădiniței, emulația rodnică, vizibilă, în a-ți învăța pe copii — majoritatea de naționalitate maghiară — să se exprime corect românește, să-și formeze ample reprezentări ale mediului înconjurător, să gîndească logic și matematic. Colectivul este unit, colaborează cu școala, își reformulează obiectivele educative în funcție de cerințele învățătorilor. Șoimii patriei au vizitat ferma zootehnică, au urmărit procesul prelucrării inului, au cules castane, fructe de toamnă, au îngrijit, împreună cu pionierii, lotul grădiniței, s-au înscris chiar și în Festival, cu dansuri populare și cor!

Grădinița cu program prelungit nr. 5 (directoare: Ioana Mone) și Grădinița cu

program prelungit nr. 9 (directoare: Maria Sântăoan) din municipiul Satu Mare sînt două grădinițe exemplare, un fel de „stații-pilot” pentru experimentarea tuturor formelor de înnoire a arsenalului pedagogic al educatoarelor. Iată, de exemplu, la Grădinița nr. 5, deși preșcolarii sînt „în vacanță”, educatoarea Zina Oros a susținut o foarte frumoasă activitate de repovestire a poveștilor învățate prin intermediul „teatrelor de păpuși”, în care personajele dialogau cu copiii, erau întrebate de copii. Cele mai interesante întrebări (ale educatoarei): Cum ați fi erut voi să se termine această poveste? Ce eret adevărat și ce nu poate fi adevărat în poveste?

Ideea micilor amfiteatre în aer liber, din ambiciosul proiect de amenajare a curții Grădiniței nr. 5, ni se pare o idee educativă demnă de cea mai mare atenție! La Grădinița nr. 9, educatoarele Victoria Turtureanu și Gabriela Dănuț ne-au arătat și acele aparate „verfix”, panouri electrice pentru diverse jocuri care îi instruiesc și îi captează atât de mult pe preșcolari. Originală ni s-a părut și ideea de a compara mulțimile între ele prin... cîntărirea lor, pe niște cîntare de plastic colorate foarte frumoase!

Centrul interșcolar de psihologie al Școlii Satu Mare (îndrumat de Catedra de psihologie a Universității clujene — lector dr. Emilia Boșcaiu) avea aici, în ziua vizitei noastre, un reprezentant: profesorul Ion Vlad. Sînt meritorii preocupările acestui centru, coordonat de prof. Ion Văleanu, de a reduce handicapul școlar prin corectarea asiduă a tulburărilor de vorbire ale preșcolariilor.

La Grădinița nr. 21 din municipiul (directoare: Deak Eleonora, educatoare: Török Monica și Hamuth Elisabeta), curtea este ca un mic paradis ferice pentru jocurile preșcolariilor în aer liber, de care ei, zilnic, nu se despart ușor! Este rodul perseverenței directoarei, al colaborării cu părinții: iar cepele care cresc pe pervazurile ferestrelor, în simple păhărele din plastic, aduc și ele argumentul că primăvara este, aici, la ea acasă!

DOINA STERESCU-SĂNTIMBREANU

Să cunoști și să respecti pământul

Tăranii noștri spun că pământul nu se supune decît celor care-l cunosc și-l iubesc. De bună seamă, vorbele nu sînt aruncate la întâmplare. Mi-au venit din nou în minte, în timp ce vizitam Liceul agroindustrial din Armășești, Ialomița, însoțită de prof. Nicolae Părvu, inspector școlar general adjunct, ing. Teodor Băra, inspector școlar pentru disciplinele tehnice de specialitate, și de directorul liceului, ing. agronom Ion Saghian. Ne aflăm în fața terenului proaspăt însămînțat din imediată apropiere a acestei exemple unități de învățămînt (aprecierea aparține inspectoratului școlar) și priveam tihna pământului care își așteaptă, cuminte, rodul.

— Se pare că în liceul dumneavoastră poți învăța să iubești pământul, tovarășe director. Și că elevii vă pot fi recunoscători pentru acest sentiment de trăinicie.

— Mă gîndesc — răspunde inginerul I. Saghian — că mulți dintre ei îl iubesc dinainte, de vreme ce vin la noi. Numai că nu-și dau seama de ce, fiindcă nu-l cunosc încă. Tocmai de aceea ne străduim să-l învățăm cum să-l cultive, cum să crească și să îngrijească plantele. Și animalele. Fiindcă liceul are și clase de zootehnie, și pentru viitorii veterinari. Altfel spus, elevii sînt pregătiți pentru meseriile de bază necesare satului românesc de azi și de mâine. Dar nu oricum. Cînd un proaspăt absolvent, prezentat la locul de muncă, afirmă că vine de la Liceul din Armășești este primit, de la bun început, cu încredere. Cum s-a ajuns la această faimă? Răspunsul e simplu: prin muncă.

Se poate spune că începutul se datorează directorului I. Saghian, în cea mai mare măsură. Spiritului său întreprinzător, experienței sale îndelungate de vrednic gospodar și priceput conducător. Dar nimic nu poate face un director de școală de unul singur, dacă nu reușește să-și atragă colectivul didactic de partea lui. Și inginerul Saghian a izbutit: profesorii și maistrilor-instructori s-au adaptat stilului de muncă remarcat prin energie, experiență, inițiativă, adoptîndu-l și imprimîndu-l elevilor.

Munca unită și stăruitoare explică și dobîndirea unei bogate baze materiale — în continuă dezvoltare, pe care mulți o învidiază (nouă cabinete de specialitate — funcțional amenajate — trei laboratoare — chimie, fizică, biologie — un parc pentru mașini agricole, un poligon de conducere, o hală mecanică pentru utilajele agricole, gospodăria anexă, lotul și ferma încredințate spre exploatare școlii).

Dar, cea mai importantă realizare a acestui liceu mi se pare a fi organizarea și desfășurarea instruirii practice a elevilor. Deoarece se acordă o deosebită atenție procesului de formare a principalelor deprinderi, fundamentale pentru meseriile pe care le vor exercita. Începînd cu lecțiile teoretice de specialitate. Astfel, pentru ca acestea să aibă o continuitate firească în practica agricolă și zootehnică, colectivul de profesori de specialitate a discutat, cu simț critic responsabil, conținutul unor manuale, ajungînd la concluzia că este necesar ca aceste instrumente de lucru să fie utilizate cu competență didactică și discernămint, eliminîndu-se informația care încarcă inutil memoria elevilor în detrimentul aprofundării unor cunoștințe absolut necesare meseriilor de muncitor sau tehnician agronom, zootehnic, veterinar. De exemplu, așa cum apreciază prof. Maura Tudor (medic veterinar), manualul de patologie veterinară și control sanitar veterinar al alimentelor (clasa a XI-a) cuprinde prea multe amănunte de etiologie, în desfășurarea informațiilor — foarte importante — privind diagnosticul, profilaxia și combaterea unor boli. De asemenea, conține descrierea unor medicamente care au dispărut din circulație, fiind înlocuite cu altele care au denumiri diferite.

— Eu comunic elevilor toate noutățile farmaceutice pe care le consider indispensabile viitoarei lor activități, dar întîmpin, cîteodată, rezistența unora care îmi reproșează că manualul nu le specifică.

Similar este și cazul manualului de fitotehnie (clasele a XI-a și a XII-a) care — așa cum au semnalat inginerii Rodica Dum și I. Saghian — acordă prea mult spațiu particularităților morfologice și biologice ale plantelor (studiate, dealtfel, detaliat, la biologie), sau aspectelor referitoare la cercetarea științifică pentru ameliorarea plantelor. În locul lor se pot extinde cunoștințele de tehnologie a culturilor, cele despre protecția plantelor, sau cele elementare de horticultură.

— Deși horticultura nu intră în planul de învățămînt pentru agronomi — argumentează ing. I. Saghian — mi se pare că nu se poate concepe ca un muncitor agricol să nu știe cum se pune un răsăd, cum se plantează o floare sau un pom, cum se taie sau se stropește vița de vie. Sînt deprinderi elementare care, cred, nu e bine să lipsească din bagajul de cunoștințe ale unui absolvent de liceu agroindustrial.

Tot directorul liceului a sugerat că ar fi util ca și în cadrul lecțiilor de agrotehnică la clasa a X-a să se transmită aceste noțiuni, ca și unele din sfera agrochimiei (îngrășăminte de bază, pesticide), reducîndu-se cele de meteorologie și climatologie.

— În aceste condiții — a precizat ing. Teodor Băra — și absolvenții treptei I și-ar putea completa pregătirea în acord cu cerințele practicii agricole, la locul lor de muncă.

Direct interesat în reconsiderarea unor capitole din manualele școlare pentru învățămîntul agricol, colectivul de profesori de la Liceul agroindustrial din Armășești

caută și găsește soluții operative de remediere a acestor carențe în cadrul instruirii practice a elevilor, concepute și organizate de Comisia de instruire practică a școlii. În planificarea perioadelor de practică se ține seama de calendarul agricol și cel sanitar veterinar și se urmărește cu consecvență valorificarea tuturor posibilităților de aplicare a cunoștințelor teoretice dobîndite de elevi, mai ales la lecțiile de specialitate.

Pe lângă maistrilor-instructori, la instruirea practică a elevilor participă și profesorii de specialitate (îndeosebi pentru temele de mai mare complexitate).

Că e bine gîndită și riguros respectată organizarea acestui compartiment al activității didactice își poartă seama chiar dacă vizitezi numai gospodăria anexă a liceului și lotul școlar, acesta din urmă constituind un adevărat „teren de aplicație” pentru elevi; colecția fitotehnică amenajată aici le oferă posibilitatea de a supraveghea, îndeaproape, procesul de cultivare a plantelor din cultura mare; tot cu scop didactic, pe restul terenului, se mai cultivă rădăcinoase, porumb furajer, fasole, tomate, dovlecei etc.

O altă dovadă a eficienței instruirii practice este obținerea unor recolte bogate prin exploatarea celor 100 de hectare ale fermei școlare (din cadrul I.A.S. Urziceni).

Așadar, întreaga activitate din acest liceu rural ialomițean — de la crearea condițiilor optime pentru învățatură, atît elevilor interni cît și celor externi, pînă la programul disciplinat al cadrelor didactice și maistrilor-instructori — este subordonată scopului principal de pregătire calificată a forței de muncă pentru agricultură. Într-adevăr, aici elevii pot învăța să cunoască și să respecte pământul.

★

Liceul agroindustrial din comuna Fierbinți este condus tot de un inginer (horticultor, însă). Care, de asemenea, nu-și preocupă energia și nu-și măsoară timpul dăruiți școlii. Noul director (pînă în martie 1982 a lucrat la C.A.P. din localitate) e o femeie, Rodica Alexa. Cîștigă ușor simpatia unui interlocutor de bună credință, prin sinceritatea cu care abordează problemele școlii, prin ambiția „de a-i ajunge pe cei de la Armășești” și fiindcă nu-i place să se laude. Pretinde că nici nu ar avea cu ce, deși de la numirea sa în funcția de director, Liceul din Fierbinți a început să-și schimbe aspectul. Prof. Nicolae Părvu, inspectorul școlar general adjunct al județului, îmi vorbește pe drum despre situația critică în care se găsește, cu un an și ceva în urmă, această unitate de învățămînt. Schimbările în bine, intervenite între timp, surprînd plăcut: sălile de clasă și cele ale internatului sînt acum curate și îngrijite, o parte din utilajele agricole au fost reparate, fiind folosite în această primăvară pentru pregătirea terenului de 100 de hectare al fermei școlare — înființate în 1983 — (pe care se vor cultiva porumb hibrid, fasole și soia), al lotului școlar și al altor trei loturi mici aparținînd unor familii de oameni vîrstnici (care vor fi însămînțate cu porumb); din acest an școlar liceul posedă și o gospodărie anexă, în care cresc, deja, 40 de porci. Și instruirea practică a elevilor se desfășoară, acum, în condiții normale. Datorită muncii acestora, în perioada practicii agricole din toamnă, prin lucrările efectuate în cadrul C.A.P. s-au realizat 170 000 lei, bineveniți pentru autodotarea unității școlare.

Și totuși, directoarea Rodica Alexa nu este mulțumită. Ceva nu merge, totuși, cum trebuie. După îndelungi discuții, la care participă și secretarul organizației de partid din liceu, aflăm că acest „ceva” se referă la colaborarea cu colectivul de profesori.

— La început mi-a fost foarte greu. Eram stăpînă pe meseria mea, dar nu știam decît foarte puține lucruri despre organizarea și conducerea procesului instructiv-educativ. Aveam nevoie de o mină tovarășească de ajutor din partea profesorilor. Poate nici nu știam cum să mă apropii de ei. Cu timpul, însă, atmosfera „s-a încălzit”.

Dar nu atît cît ar fi necesar ca „să topească” în întregime indiferența sau reticența unor cadre didactice, fapt care împiedică sudarea și colaborarea fructuoasă a acestui colectiv didactic. Directoarea continuă, însă să aibă încredere, fiindcă este convinsă că toți doresc, de fapt, același lucru: creșterea prestigiului unității de învățămînt în care lucrează și, în acest fel, al fiecăruia dintre membrii colectivului didactic, deci temeinica instruire și educare a elevilor pentru ca aceștia să se poată integra cu ușurință în munca și viața satelor în care locuiesc.

★

După vizitarea celor două licee agroindustriale din județul Ialomița, m-am gîndit din nou cît de plină este bucuria oamenilor care se dăruie, fără rezerve, profesiei lor. Ei au marele privilegiu de a trăi intens, de a se simți utili; iar atunci, cînd locul lor de muncă este școala satului au posibilitatea de a contribui direct la păstrarea și continuarea secולרelor tradiții de cultură spirituală și materială ale românilor.

VALERIA RACIU

Nota redacției: În numărul următor al revistei vom publica un grupaj de articole aparținînd unor colegi de la școlii satelor din județul Ialomița.

În centrul dezbaterilor — perfecționarea pregătirii profesionale

În această lună se desfășoară adunările generale și conferințele de dări de seamă și alegerea comitetelor sindicatelor din învățămînt.

De curînd a avut loc conferința Sindicatului învățămînt Brăila. Materialele prezentate și discuțiile purtate au conferit acțiunii un pronunțat caracter lucrativ, o analiză aprofundată a activității Comitetului sindicatului și a organizațiilor sindicale din unitățile școlare ale municipiului Brăila pentru punerea în valoare a cadrului organizat de participare directă a acestora la perfecționarea și modernizarea învățămîntului, la formarea forței de muncă necesare economiei municipiului și județului.

S-a subliniat preocuparea pentru întreprinderea neîntreruptă a unui climat favorabil ideii și acțiunilor de perfecționare; participarea organizatorilor de grupă sindicală la programarea și la prezența cadrelor didactice la cursurile de reciclare; analize în adunări ale grupelor sindicale și în plenary ale sindicatului privind modul de participare la cursurile de reciclare și cum se reflectă activitatea de perfecționare în calitatea procesului instructiv-educativ; reorganizarea judicioasă a sarcinilor profesionale și obștești și crearea unor condiții de studiu celor cuprinși la reciclare și înscriși la grade didactice; organizarea unor acțiuni pentru generalizarea experienței pozitive, precum și dezbateri pe teme legate de asigurarea unei calități superioare muncii la catedră, tehnologiei didactice, metodicii unor activități.

A fost apreciată grija Comitetului sindicatului de a analiza în prealabil tema, dezbaterile desfășurîndu-se pe bază de plan cu problematică precisă. Asemenea acțiuni au avut ca temă: „Asigurarea succesului școlar prin folosirea unui stil de muncă intelectual la elevi”; „Strategii în folosirea mijloacelor de învățămînt și asigurarea succesului școlar”; „Unitatea de acțiune a tuturor factorilor educativi — condiție esențială a eficienței în învățămînt”; „Bugetul de timp al cadrelor didactice și folosirea lui judicioasă”.

Alteori, dezbaterile temelor s-au făcut după susținerea lecțiilor demonstrative, contribuindu-se nu numai la generalizarea experienței pozitive, ci și la soluționarea practică a problemelor.

În Conferința sindicatului s-au sugerat că și mijloace pentru creșterea eficienței studiului individual ca o cerință a auto-perfecționării.

Învățătorii și profesorii Victoria Teodorescu, Vlad Aurel, Corneliu Virgolea, Gh. Calotă și Alex. Voicu, delegați la Conferință, au apreciat în cuvîntul lor orientarea prioritară a Comitetului sindicatului, a președintelui sindicatului, prof. Stana Gheorghiev, pe implicarea organizațiilor sindicale din școli în activitatea de perfecționare a pregătirii profesionale a personalului didactic și s-au angajat să sprijine Comitetul sindicatului în activitatea sa de viitor.

NICOLAE BURCEA
membru al Comitetului Unității
Sindicatelor din Învățămînt, Știință
și Cultură

Muncă și rezultate care onorează

(Urmare din pag. 5)

necesar ca elevul să lucreze individual — și nici nu s-ar putea altfel la această disciplină. Ca s-o vadă în plan și în spațiu, elevul trebuie să aibă piesa în mînă. După ce au lucrat, respectînd fazele logice ale desenului tehnic, elevii au posibilitatea să se autoverifice. Răspunsul corect înregistrat pe folie este prezentat la retroproiector. Într-un caiet special, minutiv alcătuit, profesoara consemnează evoluția fiecărui elev. „Copiii care ne vin sînt în majoritate din mediul rural, îmi spune Eugenia Horhoianu. Cu mulți dintre ei este nevoie să se înceapă „cu începutul”. Și nu mă refer numai la cunoștințele de specialitate, ci și la multiplele aspecte ale muncii noastre de educație”. Am reîntîlnit în cuvintele Eugeniei Horhoianu caracterizarea pe care i-o făcuse directoarea liceului. Un om activ și pasionat pentru meserie, cu multă dragoste pentru copii, care, fără a avea o formație pedagogică, a dovedit vocație de pedagog.

Înfrății în muncă asemenea părinților

Localitatea Variaș, comună mare cu pămînturi mănoase — în care e suficient să arunci mina de semințe ca să și crească, cum spun localnicii — nu-i lipsește nimic să fie oraș. Împreună cu satele componente — Golu și Sînpetru Mic — are o populație de circa 8 000 de locuitori. Canalizare, blocuri, magazine, clădiri moderne, multe cu încălzire centrală, unități industriale, toate îi conferă așezării această calitate peste care, desigur, hărnicia oamenilor — români, germani, sîrbi, maghiari și alte naționalități — și-a pus amprenta. Unitățile de pe raza comunei sînt decorate cu titlul de „Erou al muncii socialiste”.

Impresia de autentică așezare urbană, pe care ți-o faci încă de la intrarea în Variaș se amplifică cu aceea pe care ți-o lasă școala, înscrisă și ea printre instituțiile decorate ale comunei. În 1974 a primit „Meritul cultural clasa I”.

Înfrății în muncă precum părinții lor, cei 800 de copii din Variaș învață într-o școală modernă cu clasele I—X care — ca și comuna — are aspectul unei instituții similare din oraș. Este atributul pe care i-o conferă clădirea cu încălzire centrală proprie, modernele laboratoare și săli specializate de predare, internatul cu 150 de locuri.

Ce o deosebește de școala de oraș? O puternică gospodărie anexă pe care, de vreo 15 ani, și-o dezvoltă continuu. Au

ajuns acum să aibă a microfermă cu 4 vaci de lapte, 5 tauri, 70 de oi, 80 de porci, 100 de găini, 500 de porumbei, iepuri de casă. În sera și solarile școlii se obțin răsăduri nu numai pentru grădina lor de zarzavaturi de cinci ha, ci și pentru locuitorii comunei și C.A.P.-ul din localitate. Se adaugă la acestea livada, pepiniera și plantația de meri. Pe lotul școlii de 17 ha, precum și pe cele 15 ha, contractate de la C.A.P., școala cultivă porumb, legume, sfeclă de zahăr, iar lucrările le face singuri cu tractorul școlii. Cu tot ceea ce se obține prin această gospodărie anexă, școala reușește să se autogospodărească, astfel încît elevii de la internat, corii din satele aparținătoare comunei mîncînce la cantină „ca la mama acasă”. Practic, în afară de ulei, oțet și alte cîteva produse de băcănărie, nu cumpără nimic. Camera, pivnițele, camerele frigorifice, toate bine aprovizionate, ordonate și întreținute sînt dovada bunilor gospodari de la Școala din Variaș.

Inițiatorii acestor frumoase realizări sînt cei doi directori: profesorii de biologie Alois Müller și Ion Stănică — firi care sînt făcute parcă să se completeze una pe alta pentru a forma personalitatea conducerei cu calități indispensabile funcției: dinamism, inițiativă, meticulozitate și calm.

Școala nu adaugă astfel o nouă tradiție comunei, ci o continuă, îi formează și viitorii ei locuitori — copiii de astăzi — în spiritul dragostei și al respectului pentru muncă. O mare parte dintre elevii absolvenți ai treptei I de liceu au rămas aici în comună. Au rămas, de asemenea, și multe cadre didactice care au primit titlul și tot sprijinul din partea Consiliului popular al comunei.

Buna colaborare cu Consiliul popular este aici nu numai o condiție, ci o necesitate în avîntul celor doi parteneri. Desi dimineața devreme, în ziua vizitei mele, copiii se întorceau deja cu tractorul școlii de la curățirea izlazului comunei. Și, ca să nu se întoarcă cu el gol, adunaseră fierul vechi.

Comentariile mi se par de prisos. Și dacă nu am vorbit nimic despre succesul la învățatură al elevilor, aceasta nu înseamnă că el nu există. Copiii învață tot atît de bine precum muncesc. Învăț și muncesc împreună, înfrății precum părinții lor, copii români, germani și sîrbi. Cele trei limbi de predare din această școală nu-i împiedică să se înțeleagă perfect. A patra, aceea a muncii, este chezașia unei perfecte conviețuirii.

CREAȚIE DESPRE CREATIVITATE

Cartea cunoscutului psiholog Nicolae Constantin Matei, intitulată „Educarea capacităților creatoare în procesul de învățămînt” (E.D.P., București, 1982), abordează un domeniu din cele mai actuale ale didacticii contemporane, aducînd contribuții valoroase la dezvoltarea teoriei psihopedagogice a învățării și îmbogățind practica învățămîntului cu noi tehnologii.

Lucrarea reprezintă valorificarea creațiilor a experienței didactice a autorului care a predat în toate treptele învățămîntului, imbinată cu cercetarea experimentală prin care validează modele practice de educare a capacităților creatoare la elevii din clasele I—IV. Îmbinînd competența științifică a cercetătorului experimentat cu finețea psihopedagogului practician, N.C. Matei realizează o analiză complexă și profundă a problematicii creativității, pe cît de bogată în informații și interpretări, pe atît de conden-

sată și cuprinzătoare. Cadrele didactice pot găsi în această lucrare, pe lângă o sinteză reușită a teoriilor referitoare la creativitate (Cap. I), modele de metode moderne aplicabile în învățarea școlară creativă (Cap. IV), precum și modalități de evaluare a capacităților cognitive și aptitudinale ale elevilor (Cap. V). Învățătorii — cărora lucrarea li se adresează în mod special — pot găsi strategii și tehnici de educare a comportamentului creativ în învățarea matematicii și limbii române (Cap. II și III, elaborate în optica învățării prin cercetare-descoperire și fundamentate pe teoriile acționale ale învățării (J. Piaget, P.I. Galperin, J.S. Bruner).

Prin finuta sa științifică, prin strategiile și tehnicile originale de educare a capacităților creatoare la elevi, valoarea lucrării este certă, ea recomandîndu-se de la sine și prin sîre.

Lector universitar dr.
NICOLAE OPRESCU
Universitatea din București

Preocupări privind activitatea școlară in trimestrul al III-lea

Am intrat în ultimul trimestru al acestui an școlar, având în față sarcini de mare răspundere pentru a asigura tuturor elevilor pregătirea necesară continuării cu succes a studiilor în anii următori, șanse depline la probele de verificare la concursurile și examenele la care se vor prezenta, precum și pentru integrarea profesională la locurile de muncă unde vor merge absolvenții ai treptelor liceale și ai școlilor profesionale. În legătură cu aceste sarcini, recent, la Ministerul Educației și Învățământului a avut loc o întâlnire a cadrelor de conducere a ministerului cu inspectori generali școlari și inspectori generali adjuncți din întreaga țară.

În cadrul acestei întâlniri, prof. univ. dr. doc. Ion Teoreanu, ministrul educației și învățământului, s-a referit la unele din sarcinile prioritare în această etapă a anului de învățământ. Am reținut modul în care au fost înfățișate unele aspecte de bază ale muncii educative, necesar a fi intensificată pe măsură ce ne apropiem de încheierea anului de învățământ, apreciind că nu numai însușirea cunoștințelor impune recapitulări și sisteme, dar și pentru profilul moral și intelectual al elevilor devin necesare acțiuni educative, îndeosebi cu caracter integrator, stimulând de comportamente încercate de demnitate și spirit de răspundere. Devine necesară o cunoaștere cât mai aprofundată a fiecărui elev în parte, a mediului familial și, în general, a mediului social în care trăiește și în care se dezvoltă copilul și adolescenții, precum și sesizarea tuturor concluziilor care se impun din această cunoaștere, pentru a putea atrage cât mai mult colectivitate de elevi la asimilarea valorilor pe care le cultivă societatea noastră socialistă. Se cere intensificarea colaborării cadrelor didactice cu familiile elevilor, cu organizațiile de copii și tineret, pentru însușirea de către fiecare elev în parte a normelor care reglementează raporturile din cadrul colectivelor tuturor unităților de învățământ din țară în activitățile școlare și extrascolare, în activitățile de muncă patriotică și în activitatea desfășurată de școală, împreună cu ceilalți factori educaționali.

Cu mult mai multă grijă se cer cunoașterea condițiilor în care, dincolo de orele petrecute în școală, elevii își îndeplinesc celelalte îndatoriri școlare. În trecut timpul liber și își refuie cunoașterea de învățatură și de efort. Sînt, în unele instituții de învățământ, cazuri în care se înregistrează absențe nemotivate ale elevilor de la ore, se semnalează accidente de circulație la copiii de vîrstă școlară și chiar participarea unor copii la comiterea unor acte antisociale; este adevărat că numărul acestor cazuri este foarte mic, dar noi nu avem voie să le privim sub raportul centralizării statistice, fiindcă sîntem răspunzători de fiecare copil care ne este încredințat pentru a-l instrui și a-l educa în vederea integrării lui în muncă și în viață ca o personalitate bine formată și ca o forță de muncă eficientă.

Trăim o perioadă de bogată și efervescentă activitate politică, avînd îndrumarea de înaltă răspundere de a asigura informarea politică a elevilor privind principalele documente ale partidului și statului nostru, contribuția creatoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului nostru, la îmbogățirea teoriei și practicii revoluționare a construcției socialiste în țara noastră, remarcabilul său aport la soluționarea marilor probleme cu care se confruntă

omenirea contemporană. Este de mare însemnătate să prezentăm tuturor elevilor documentele Plenarei C.C. al P.C.R. din 23-24 martie a.e., Cuvîntarea secretarului general rostită în cadrul plenarei, Hotărîrea cu privire la politica internațională a partidului și statului nostru, precum și decretul Consiliului de Stat privind unele măsuri din domeniul agriculturii; desigur, în cadrul informării politice, vor fi, fiind pe rînd, asimilate principalele documente de partid și de stat, evenimentele cu caracter deosebit care au loc pe plan intern și internațional în perioadele în care au avut loc aceste informări. Organizarea acestei activități de informare politică a elevilor e necesar să urmărească îndeaproape dezvoltarea interesului elevilor pentru a se informa ei înșiși și pentru a ajunge, pe măsura formării și dezvoltării gândirii lor independente, să asimileze, în cadrul conștiinței lor politice, direcțiile și orientările de bază ale dezvoltării noastre economice și sociale, ale progresului conținut al întregii noastre societăți. Informarea politică să se întreprindă și mai mult în formarea concepțiilor științifice, materialist-dialectice și istorice despre natură și societate, a deprinderilor elevilor de concepțiile mistice retrăgătoare și a mentalităților înapoiate care, așa cum este și bine cunoscut, se mai manifestă încă în rîndul unor elevi, și, de ce să nu o spunem, chiar și în rîndul unor cadre didactice — cazuri izolate — care prin aceasta se înalță ele înalte de mîntuire și conștiință muncii de elevi.

Cu mult mai multă grijă este necesar să se organizeze toate acțiunile de muncă patriotică, în așa fel încît, odată cu marea eficiență economică pe care o are reintroducerea în circuitul economiei naționale a unor bunuri, materii și materiale necesare, să se realizeze și investiția de educație pe care o presupune participarea elevilor după forțele lor la aceste acțiuni de interes general.

Un capitol cu totul deosebit, parte integrantă a tuturor activităților didactice și extrascolare și a muncii tuturor cadrelor didactice — obiect al unei colaborări cât mai fertile cu familiile elevilor, cu organizațiile de copii și tineret, sindacatele din învățământ și din întreprinderile petrecătoare, cu toți factorii interesați — îl constituie orientarea școlară și profesională a elevilor, îndrumarea acestora pentru realizarea integrală a sarcinilor pe care le are învățământul — de a pregăti forța de muncă necesară economiei naționale, contribuind la împlinirea aspirațiilor și idealurilor de muncă și de viață ale fiecărui elev în parte. Se cere să se intensifice munca de îndrumare și de orientare a fiecărui elev, îndeosebi către meseriile de bază ale producției materiale, industriale și agricole, către minerit, industria petrolieră, industria materialelor de construcții și altele, către care este bine să atragem și elevii care au obținut cele mai bune rezultate la învățatură. Este o îndatorire de onoare a tuturor cadrelor didactice să participe la realizarea integrată a cifrelor de școlarizare, la nivelul fiecărui județ în parte, în așa fel încît să asigurăm cele mai bune condiții pentru deschiderea victoriei an de învățământ, pe baza celei mai atente îndrumări a elevilor și a familiilor lor. De bună seamă, o bună îndrumare presupune din partea tuturor cadrelor didactice o riguroasă informare în ceea ce privește nivelul meseriilor, cerințele de cadre, cifrele de școlarizare și rețeaua unităților de

învățământ, în principal, din județul respectiv.

Încheierea anului școlar impune desfășurarea practicii în producție a elevilor cu grija de a asigura realizarea prevederilor din programele școlare și pregătirea la nivelul cerințelor imediate sau de perspectivă ale integrării absolvenților în profesiile respective.

În cadrul aceleiași întâlniri, tovarășa Rada Mocanu, adjunct al ministrului educației și învățământului, și tovarășul Iosif Trîmba, secretar de stat, s-au referit la unele probleme ale activității școlare dintre care: aplicarea experimentală, în cite un număr de unități de învățământ din fiecare județ, a baremurilor obligatorii de cunoștințe pentru elevii claselor a VIII-a; necesitatea intensificării muncii de pregătire în cadrul procesului instructiv-educativ a tuturor elevilor și, îndeosebi, a elevilor care încheie cite un ciclu sau o treaptă de învățământ, în așa fel încît să se asigure că acești elevi vor fi apti să înceapă în cele mai bune condiții ciclul sau treapta următoare de pregătire școlară, să promoveze cu succes probele de verificare, concursul de admitere în treapta a-II-a și examenul de bacalaureat, precum și integrarea în producție a celor care vor constitui tînăra promoție de muncitori ai acestui an; dezvoltarea mult mai hotărîtă a practicii productive în agricultură — cu realizarea exemplară a tuturor lucrărilor ce se impun și cu o înaltă eficiență în obținerea de recolte și produse agricole și zootehnice — în funcție de factorii specifici ai diferitelor zone pedoclimatice; integrarea mult mai activă a practicii care se efectuează în agricultură, în munca de orientare școlară și profesională a elevilor, pentru cultivarea intereselor de cunoaștere și a dragostei de muncă a acestora spre diferite ramuri de producție agricolă; cunoașterea cât mai aprofundată și aplicarea cu rigurozitate a normelor și metodologiilor elaborate de minister pentru probele de verificare a cunoștințelor, pentru concursul de admitere în treapta a-II-a liceală și pentru examenul de bacalaureat, insistîndu-se asupra elementelor noi, a acelor măsuri menite să asigure desfășurarea tuturor acestor activități specifice învățământului, în condiții de obiectivitate și responsabilitate, de exigență și grijă pentru fiecare elev în parte. O atenție deosebită a fost acordată instruirii practice a elevilor din școli și licee, ministerul organizînd în această perioadă, cu sprijinul inspectoratelor școlare județene, o evidență complexă a condițiilor de efectuare a practicii productive a elevilor din aceste unități de învățământ.

Au mai fost prezentate și dezbătute și unele aspecte privind modul în care se desfășoară cursurile de perfecționare și studiul individual al personalului didactic, în cadrul acțiunii permanente de perfecționare și reciclare a profesurii profesionale a educatoarelor, învățătorilor și profesorilor din întregul învățământ preuniversitar.

Prof. Dobrita Tițăran, președinte al Uniunii Sindicatelor din Învățământ, Știință și Cultură, s-a referit la necesitatea dezvoltării activității în cadrul întreprinderilor socialiste organizate în învățământ și la acțiunea „Creativitate și eficiență în învățământ” care se apropie de desfășurarea fazei județene.

În cadrul întâlnirii, au fost dezbătute și alte probleme privind îmbunătățirea conținutului și activității din învățământul liceal, desfășurarea concursurilor pe discipline de învățământ și pe meseriile activității inspectoratelor școlare, organizarea unei evidențe a modului în care se desfășoară instruirea practică a elevilor din școli și licee ș.a.

Recent, Biroul executiv al Ministerului Educației și Învățământului a aprobat unele măsuri privind pregătirea tehnic-practică în domeniul agroindustrial a elevilor din învățământul primar și gimnazial.

Este cunoscut faptul că unitățile de învățământ, îndeosebi cele din mediul rural, dezvoltă cu succes activități prin care se realizează importante producții agricole. Amintim printre acestea: creșterea viermilor de mătase, creșterea de animale mici și păsări ș.a. Prin măsurile care se iau se preconizează revizuirea programelor de instruire agroindustrială, și, pînă în anul școlar 1984-1985, a manualelor de cunoștințe despre natură, biologie și agricultură, spre a se elimina amănunțele ne semnificative, a se descongestiona și a se face mult mai accesibile cunoștințele, a se întări caracterul practic-aplicativ și educativ al conținutului informațional și al corelării cunoștințelor și deprinderilor de agricultură cu cele de biologie. De asemenea, conținutul programelor și manualelor de agricultură va fi îmbunătățit spre a se asigura o mai eficientă pregătire a elevilor în corelație cu cerințele locale și zonale, de dezvoltare a agriculturii prin includerea unor capitole, teme și lecții privind zonele montane, colinare și de deltă, precum și diversificarea lucrărilor desfășurate în condiții de producție.

Se ia măsura ca să se includă în programe și unele recomandări metodice mult mai detaliate, cu privire la înțelegerea experiențelor în lecții și realizarea unor modele de corelare a cunoștințelor de agricultură cu cele de biologie și de aplicare în practică a acestor cunoștințe.

Se preconizează ca, pe baza unei tematici unitare, să se organizeze de către inspectoratele școlare județene schimbări de experiență cu personalul didactic care predă agricultura, valorificîndu-se în acest fel experiența pozitivă chiar la locul unde s-a dobîndit experiența respectivă.

În colaborare cu Consiliul Național al Organizației Pionierilor și cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, se vor stabili unele măsuri în legătură cu mai buna organizare și desfășurare a activităților cu elevii pentru cultivarea și întreținerea plantelor pe loturile școlare, pentru creșterea viermilor de mătase și a animalelor mici, precum și pentru participarea elevilor în campania agricolă de toamnă; de asemenea, aceste măsuri urmează să fie prezentate în cadrul consfățuirilor personalului didactic care vor avea loc — ca la fiecare început de an școlar — în septembrie anul acesta.

La nivelul județelor se vor organiza, cu sprijinul specialiștilor de la direcțiile agricole și de industrie alimentară, expuneri, dezbateri, vizite, în vederea cunoașterii de către toți profesorii de biologie și de agricultură a sîmurilor de plante și raselor de animale din zonă, a tehnologiilor de creștere, întreținere și de producție, precum și a lucrărilor de mecanizare din agricultură.

S-a aprobat ca în tematica cursurilor de perfecționare și de obținere a gradului didactic I pentru profesorii de biologie-agricultură să se cuprindă un număr mai mare de teme de agricultură.

Se vor lua măsuri de sporire a preocupărilor pentru autodotare, de generalizare a practicii realizării unor colecții biologice și agricole, urmînd să se realizeze, în acest sens, un program unitar la nivelul inspectoratelor școlare pe baza unor îndrumări ce vor fi elaborate și transmise de Ministerul Educației și Învățământului.

Ne apropiem de încheierea anului școlar 1982-1983. În revista noastră am popularizat — în măsura în care spațiul ne-a permis — experiența valoroasă a unor cadre didactice care muncesc cu pasiune și dăruire. Vom continua să tindem a deveni, prin „Tribuna școlii”, o cit mai autentică tribună a experienței pozitive, a ideilor generoase, a creației entuziaste și a tot ceea ce colegii noștri pun cu dăruire în slujba învățământului, a educării generațiilor ce ne sînt încredințate. Este necesar, însă, să nu uităm nici o clipă că răspundem nu numai pentru unii, ci pentru toți copiii ce ne sînt încredințați. În acest al treilea trimestru, avem îndatorirea patriotică, fiind totodată și criteriul al demnității noastre, de a depune toate eforturile, întreaga noastră capacitate și toată dragostea pentru copii, caracteristică profesiei de educator, spre a dezvolta influența muncii educative și a întări spiritul de disciplină în toate unitățile de învățământ în rîndul elevilor, dar și al cadrelor didactice, răspunderea complexă profesor-elev pentru fiecare notă înscrisă în catalog (și, mai ales, pentru fiecare absență nemotivată), precum și hotărîrea de a obține rezultate superioare tuturor rezultatelor obținute pînă în prezent. Vom publica îndeosebi articolele ce ne vor prezenta experiența pozitivă privind munca activă și concretă pe temele prezentate mai sus.

Atenți la finisarea pregătirii fiecărui elev în parte, la îndrumarea corespunzătoare a celor care se află în clase terminale de cicluri și trepte de învățământ, învățătorul și profesorul se vor ridica cu atît mai mult la înălțimea sarcinii tratate de partidul nostru de a asigura, prin tîneretele generații, o forță de muncă bine pregătită pentru toate sectoarele dezvoltării noastre socialiste, cu cit vor face din acest al treilea trimestru al anului școlar o perioadă de muncă exemplară, de îndeplinire integrală a tuturor îndatoririlor.

Pagină elaborată de
COSTIN ȘTEFĂNESCU

AM CITIT — VĂ RECOMANDĂM

„Jurnal rutier”

de Victor Beda și Gheorghe Fac

„Jurnalul rutier” (autori: Victor Beda și Gheorghe Ene, Editura Albatros, București, 1983, 224 pag.) reprezintă un model cu totul deosebit de prezentare a numeroase întâmplări desfășurate în contextul circulației rutiere, rod al unei extrem de bogate cunoașteri a realităților specifice circulației pe căile publice din țara noastră, dar și al unui mod inedit de prezentare, pe cit de atrăgător și de convingător, pe atît de bogat în concluziile pe care nu autorii, ci numai cititorul are plăcuta surprindere să le poată formula.

Redactat ca un „jurnal” împărțit în 12 capitole corespunzătoare celor 12 luni ale anului (cu cite o mențiune literară care evidențiază specificul fiecărei luni a anului pentru circulația rutieră) volumul cuprinde o bogată culegere de schițe, de notații, de nenumărate întâmplări care se citește, fără să lași cartea din mîină de la prima pînă la ultima filă, cu febrilitatea și surpriza de a întîlni de fiecare dată nu numai fapte, ci și semnificații, pe cit de inedite, pe atît de interesante.

Cartea semnată de Victor Beda și Gheorghe Ene (ilustrații N. Nobilescu), scrisă cu reale virtuți literare, poate constitui pentru toate cadrele didactice și pentru tineretul școlar de toate vîrstele o lectură pe cit de plăcută, pe atît de bogată în concluzii cu caracter educativ în domeniul circulației rutiere.

„Idealul de viață al adolescentului”

de Dumitru Bazac

Apărută în cîntea Anului internațional al tîneretului, lucrarea „Idealul de viață al adolescentului” subintitulată „Viziune monografică”, elaborată de Dumitru Bazac (Editura politică, București, 1983, 180 pag.) reprezintă o amplă investigație asupra modalităților de constituire a idealului de viață al adolescentului, elev al epocii și zilelor noastre, din societatea noastră socialistă. Rezultat al unei ample cercetări științifice — teoretice și pe loturi reprezentative de adolescenți — lucrarea înfățișează premisele teoretico-metodologice ale cercetării procesului de formare al idealului de viață al adolescentului, cu o prezentare detaliată a studiului multidimensional longitudinal și transversal al procesului formării idealului de viață al adolescentului școlar, unele precizări teoretice privind determinările esențiale, relațiile și funcțiile idealului de viață, o incursiune în istoricul problemei, date privitoare la geneza și metamorfoza idealului de viață al adolescentului școlar, precum și unele aspecte ale dialecticii formării idealului de viață, îndeosebi ca etalon al conștiinței adolescentului și tînerilor; cartea cuprinde, în încheiere, unele considerații asupra formării idealurilor de viață ale adolescenților și tînerilor, ca sarcină permanentă a întregii noastre societăți.

O lucrare de înaltă tinută științifică, cu o mare bogăție de idei, în măsură să pună

la îndeplinire cadrelor didactice valoroase concluzii metodologice privind educarea tîneretului școlar.

„Tirlici și trandafiri îndrăgostiți”

de Dimitrie Rachici

Noul volum, aparținînd poetului Dimitrie Rachici (Editura Ion Creangă, București, 1983) reprezintă o culegere de poezii în care eroul este același Tirlici cu care am călătorit în ambianța metaforelor poetice prin cele mai fermecătoare locuri ale copilăriei într-unul din volumele sale anterioare de poezie pentru copii — și nu numai pentru copii.

În „Tirlici și trandafiri îndrăgostiți”, în 24 de poezii în proză, eroul descoperă o lume mirifică în care au loc entuziasmul cunoașterii dar și o lacrimă care nu poate fi împiedicată să se prelingă pe obraz, pentru că eroul se întîlnește cu noaptea bătută măr, cu șarpele de aur, cu melcul care vrea să traverseze un riu, cu dicționarul psico-vrăbîienesc, cu lecția de înot a gîștelor, cu locomotiva infumurată, cu muntele sculptat și cu alte realități pline de farmec.

O a doua parte a volumului („Ce mult regret...”) înmănușiază 10 amintiri din copilărie — de la „Cum am stîns soarele”, la „Cum am încălțat motanul”, „Cum răsturnam sănuțele”, „Cum am inventat o poreclă” ș.a. — care ne proiectează în lumea ce populează întreaga muncă a educatoarelor, a învățătoarelor și învățătorilor, dar și a tuturor celor care nu încețază să se îmbogățesc de flacăra mereu vie a acestui neasemuit spectacol care este copilăria, cu atîta icsusintă sondată și înfățișată de Dimitrie Rachici.